

estraveller

Reisiajakiri • 6/2009 • detsember • Hind 29 kr • Estraveli püsikliendile tasuta

BLUUSINE CHICAGO

Inimlik metropol

TŠEHHI SPAAREISILE

Mineraalvetest
gaasivannideni

ŠOKOLAAD MÄGEDES

Austrias lisaks suusatamisele

VÄIKE VENEZIA

Chania – imetabane
linnake Kreetal

Tere täli!

KOH SAMUI LUKSUS

Paradiis paradiisis

ERILINE METROO

Buenos Airese
metroo hingest

LAUAL MEREANNID

Neli reisi, kolm rooga

KIRI KODUSTELE

Aastavahetus
algab Austraalias

ISSN 1736-0021

9 771736 002002

KÖÖGIMÖÖBEL INTERNETIST SOODSAMALT
www.mooblimasin.ee

Estraveli kuldkaardi omanikele pakkumine
-10% mööbli hinnast kaardi esitamisel.

14 Kiri kodustele esimesena üle uue aasta läve

Kui tahate ühena esimestest üle uue aasta läve astuda, siis tuleb seda teha Sydneys. Maailma mõõtu linnadest jõuab Sydney uude aastasse esimesena ning tähistab seda ka vääriliselt, kirjutab Indrek Umas.

18 Tuuline bluusilinn Chicago

Olümpialinn sai Riost ja Chicago seega 2016. aastal olümpiat ei võõrusta. Hiljutiste reisimuljete põhjal ütlevad Gerda ja Raimo Matvere – kahju! Olümpia sobiks sinna. Samas on Chicago särav koht külastamiseks ka ilma suurüritusteta – metropoli kohta väga sümpaatne, avar ja inimlik.

10 Leiunurk

Saun, raudteejaam ja mets soojal maal

24 Kus Beethoven puhkas

Tšehhimaad reklaamitakse ja teatakse paraku peamiselt Praha, spetsidele ehk golfi ja meeste õlle kaudu, kuid sel kenal Kesk-Euroopa riigil on veel midagi pakuda – paarisaja-aastase ajaloo rohkem või vähem looduslähedased spaad.

30 Mägedest tasub otsida muudki peale lumb

Kelle hing ihkab lumistele elamustele vaheldust, võiks sel talvel Austrias olles üles otsida Riegersburgis paikneva Zotteri šokolaadivabriku, soovib Kristiina Gerassimova.

36 Chania, väike Venetia

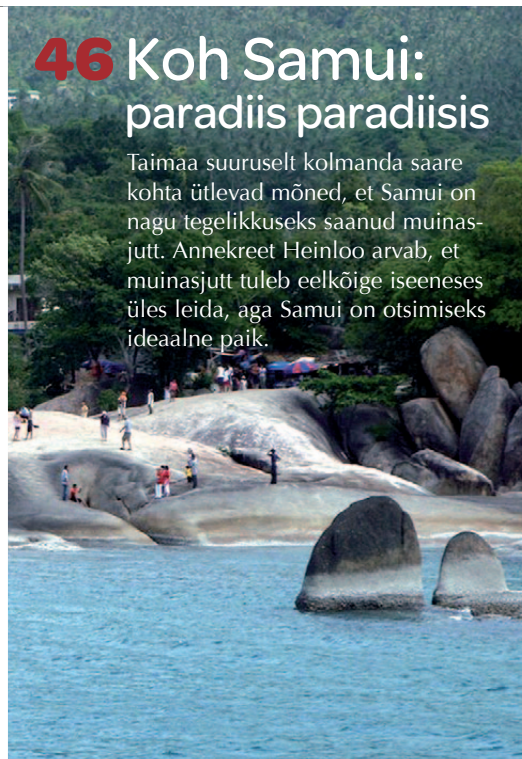
Chania oli ja on Age Ploomi jaoks armastus esimesest silmapilgust. Kui ta selle imeilusa mereäärse Kreeta linna peale mõtleb, hakkab ta süda kohe kiiremini põksuma.

42 Lõunapoolkera vanim metroo

Kuigi Buenos Airest seostavad turistid enamasti tango ja liharoogadega, meenub Liis Kängsepale esimesena hoopis metroo, mis on vanim Lõuna-Ameerikas.

46 Koh Samui: paradiis paradiisis

Taimaa suuruselt kolmanda saare kohta ütlevad mõned, et Samui on nagu tegelikkuseks saanud muinasjutt. Annekreet Heinloo arvab, et muinasjutt tuleb eelkõige iseeneses üles leida, aga Samui on otsimiseks ideaalne paik.

Jakob Heibig/cultura/Corbis/Scanpix

Estravel/American Express Travel reisiajakiri. Ilmub veebruaris, aprillis, juunis, augustis, oktoobris ja detsembris.

Väljaandja Estravel AS, Suur-Karja 15, 10140 Tallinn. Telefon 626 6200. E-post estraveller@estravel.ee

Reklaam Nordicom, 5666 7770 reklaam@nordicom.ee

Teostus Criteri VMG OÜ
Sisu Alari Rammo, alari@criteri.ee
Makett Karl-Kristjan Nigesen
Keel Katrin Kern
Kaardid Helle-Mai Pedastsaar
Ristsõna GH Press

Trükk Reusner, trükiarv 13 000
 Väljaandja, toimetajate ja autorite vastutus piiratud. Ajakirjas ilmunud materjalide kasutamine on lubatud ainult täieliku viitega allikale.

Estravelleris ilmuv materjal ei väljenda Estraveli seisukohti, kui pole nii öeldud. Väljaandja ei vastuta teenusepakujate poolt tehtavate muudatuste eest sõiduplaanides, hindades jms.

Ilmub alates 2000. aastast. www.estravel.ee/estraveller

Estraveller on täies mahus loetav ka portaalis www.netiajakiri.ee

estravel

53 Mereannid

Neli reisikogemust ja kolm kalaroooga. Veinitundja Tanel Eigi õpib veel napilt enne neljanda elukümne läbisaamist sööma mereande ning avastab, et pea igal Vahemere maal esineb väikeste variatsioonidega üks ja sama roog, mis kätkeb endas parimal võimalikul viisil valmistatud mereelajaid

57 Kuidas valida suusarõivaid?

Pikkadel nõlvadel liuglemine on seletamatu mõnu, ent see tegevus võib muutuda vägagi ebamugavaks, kui rõivad on valesti valitud.

62 Raamatusoovitused

Kaks jõulukingi-ideed avastamishimulistele: Eesti väikesaartest ning midagi põnevat lastele.

ET SEE

PEA PEAB JUST
SULLE CHECK-IN'I TEGEMA

Igal aastal tekib sadadel tuhandetel inimestel probleeme lennujaamadest kaduva pagasiga, rääkimata terviseriketest või reisirõrgetest. Reisile minnes küsi kindlasti lisaks tervisekindlustusele ka reisirõrke- ja pagasikindlustust Eesti suurimalt reiskindlustuse pakkujalt - Salva Kindlustuselt. Nii võid rahuliku südamega reisile minna.

Küsi lisainfot reisibüroodest, tutvu kindlustustingimustega www.salva.ee või konsulteeri telefonil 6 800 500

SALVA
KINDLUSTUS

Broneeri ise ekskursioonid veebist

Wayne McKinn | Dreamstime.com

Estravel toob oma kliendile koju kätte võimaluse võtta oma reisi viimast. Nüüd saab omal käel uurida, mida on võimalik sihtkohas põnevat teha, ning planeerida ja broneerida juba enne reisi linnaekskursioon, pikemaid väljasõite, muusikali- ja kontserdipileteid, bussipileteid lennujaamast kesklinna ja palju muud vajalikku, kasulikku ning põnevat, mis säästab sind ühtlasi ka ajakulukast järjekorras seismisest.

Estraveli lemmikud on näiteks:

- USA: päevane väljasõit New Yorgist Philadelphiasse tutvuma amišite kultuuriga ~1600 kr
- Suurbritannias: edasi-tagasi bussisõit Londonist Stonehenge'i (omal käel piirkonna avastamiseks) ~590 kr
- Prantsusmaal: ekskursioon Pariisis teatrite lavatagustes ~275 kr
- Indias: kultuuriõhtu ja õhtusöök traditsioonilises india perekonnas ~365 kr

Valik on äärmiselt lai ja tasub kindlasti uurimist, uuest süsteemist võid tellida isegi takso Londoni lennujaamadest kesklinna. Vaata lähemalt www.estravel.ee

Jälgi Twitteris

Estravel on juba mitu kuud säutsunud Twitteris oma paremaid pakkumisi ja päevakohast infot. Estravelit jälgivad enam kui pool tuhat inimest ei saa mitte ainult esimesena teada parimatest lennuhindadest, vaid nende vahel loosib Estravel aeg-ajalt välja ka reisioteid. Nii on mitmedki jälgijad saanud üllatusena hommikul teate, et on näiteks võitnud spaapaketi hubases mõisas.

Tule ja vaata, mida Estravelil öelda on: www.twitter.com/estravel_pakub.

Uus muusikal „Arukas blondiin“

5. detsembrist etendub Londoni muusikalilavadel „Arukas blondiin“. Samanimelise filmi põhjal loodud muusikal viib vaatajad nii California muretusse päikesepaistesse kui Harvardi ülikooli juuraloengutesse. Nalja ja naeru on piisavalt, vaatamängu pakuvad tempokad tantsunumbrid ja ilusad inimesed. Muusikali peaosi mängivad Sheridan Smith ja poistebändist Blue tuntud Duncan James.

Etendus on ühe vaheajaga ja kestab 2,5 tundi ning toimumisajad Savoy teatris on

järgmised: E-L kl 19.30, N ja L kl 14.30, P kl 15.00.

Paketihinnad koos majutusega algavad 2850 kroonist reisija kohta, milles sisaldub kaks ööd majutust kolmetärnihotelli kaheses toas, hommikusöögid ning parim broneerimise ajal saadaolev pilet etendusele. Hind kehtib reisimiseks alates 14. jaanuarist 2010. Edasi-tagasi lennupileti eest lisandub paketi hinnale ca 2700 krooni (vastavalt kohtade saadavusele).

Rene Drouyer | Dreamstime.com

Taisse saab nüüd otse Tallinnast

Tez Tour korraldab sel talvel kuus otsereisi Bangkokki ja kuurordiks vana hea Pattaya, kus olemas kõik ja kõigile: valged laiad rannad, veesportdivõimalused, palju põnevat vaatamisväärsust, ekskursioonid, suurepärased ostukeskused, head hotellid, mõnusad söögikohad ja muidugi taltsutamatu ööelu.

Lennul Tallinnast Bangkokki toimub vahe-

maandumine tankimiseks Taškendis ja tagasitulekul toimub tehniline vahemaandumine nii Delhis kui Taškendis. Lennul on kaks toitlustuskorda ja meelelahutuseks etteantud filmiprogramm.

Tai otsereiside hinnad algavad 14 450 kroonist.

Lähemalt uuri www.estravel.ee

HEPATIIT

ÄRA PÕE, VAKTSINEERI

TERVISEKAITSEINSPEKTSIOON

Old Town Garden Hotel

Uus hotell Tallinna vanalinnas

Meriton Hotels grupi uusim liige Meriton Old Town Garden Hotel avab Pika ja Laia tänava vahel uksed 11. detsembril. Kõik 50 tuba on eri suuruse ja kujundusega, milles otsitakse tasakaalu ajaloolise autentsuse ja moodsa mugavuse vahel. Hotelli pääseb mõlemalt tänavalt ja sisehoovis peitub väike roheline aed.

Hotellis asub juba tuntud headuses kohvik Mademoiselle suurepärase valikuga Meritoni kondiitrite valmistatud Prantsuse stiilis pagari- ja kondiitritoodetest. Valikus on ka suupisted ja soojad road. Samuti leiab hotellist delikatesside kaupluse ja Tapas baar-restauranti laia valikuga Hispaania köögi hõrgutistest.

„Kodukokk 2009“ võitja sõidab Pariisi

Estraveli abiga lendab Eesti parim kodukokk Pariisi, kus saab osaleda mõnusalt kohaliku hõnguga kokanduskursusel. Kursuse nimeks on „Cooking and Market Visit in Montmartre“, kus õpitakse valmistama tüüpilisi Prantsuse kööki kuuluvaid roogi, enne ostatekse värske toidukraam kohalikult turult.

Ajakirja Oma Maitse ja Wõro korraldatud kokanduskonkursi võitjaks tunnistati novembris tartlanna Maris Arulepp, kelle kõrvitsapüreeäidisega „Jõuluhõnguga pannkoogikarp“ žürii ära võlus.

Kümme finaali pääsenud parimat kodukokka jahtisid peaaühinda – Estraveli reisi Pariisi koos kokanduskursusega. Žürii etteantud samasuguste toidukorvide sisust tuli võistlejatel oma fantaasia ja oskuste abiga valmistada tunniga originaalsed pannkoogid.

Ülesandega kõige paremini hakkama saanud Maris Arulepp pärjati tiitliga Eesti kodukokk 2009. Peaaühinna andis võitjale üle Eesti noorkokk 2009 Ailen Ojamaa.

Börsihai 2009 leitud

Novembris tõmbas LHV joone alla seitsmendat aastat korraldatud „Börsihai“ aktsiamängule. Põnevas võistluses saavutas esikoha Lauri Meidla, võites peaaühinnaks Estraveli väljapandud reisi Vancouveri taliolümpiamängudele.

Mängu stardihetkeks laekus kõikide osalejate portfelliges 10 000 eurot, millele igal börsipäeval lisandunud 1000 eurot andsid lõppsummaks 30 000 eurot. Teistest enim suutis seda virtuaalset rahahunnikut nelja nädalaga kasvatada üle-eelmise aasta võitja Lauri Meidla, kelle 187 tehingut tõstis tema „All-inn“ portfelli turuväärtust 115% 64 423.30 euronni. Teise koha saavutas Triinu Sommer, keda lahutas esimesest kohast 10 623.50 eurot (tootlus 79%), ning kolmandaks jõudis Tõnn Talpsepp, jäädes liidrist maha 12 545.90 euroga (tootlus 73%).

Kui eelmisel aastal registreeriti mängu jooksul veidi alla 1000 portfelli, peegeldas tänavune pea kaks korda kõrgem number Eestist, Lätist ja Leedust pärit osalejate rekordiliselt suurt huvi. Kasumisse jõudis kokku 638 portfelli ehk 33%.

Uus seiklusmäng „Nagu nupud laual“

„Nagu nupud laual“ ehk „Reis ümber maailma“ on uus meeskonnamäng, mida saab mängida kõikjal ja igal ajal, ka pimedas ja kas või suurel parkimisplatsil. Mängijad on nuppudeks mängulaual, elektrooniline mängujuht juhatab teed maastikul ja esitab küsimusi. Mängides ei pea jooksma, kuid mäng on kiire ja haarav.

Juhuslikkust on mängus vähem kui lauamängus ning tavaliselt võib ikkagi nupukam rühm. Stardis saab iga rühm mängulaua ning -juhi. Mängulaual on 50 mänguvälja. Nagu lauamängudes ikka, tuleb tüürida finiši poole.

Mängulauale saamiseks viskab rühm suurt täringut. Edasi määravad rühma edenemise juba liikmete teadmised ja kavalus. Võidab rühm, kes jõuab kõige esimesena finišisse. Kui kontrollaaeg 1,5 tundi saab mängitud, juhatab mängujuht rühma automaatselt finišisse. Võitjatiimi premeeritakse.

Mängu saab korraldada ka pimedas, sellisel juhul varustatakse osalejad pealampidega.

Tekkis huvi? Küsi siis täpsemalt Estraveli siseturismi osakonnast telefonil 626 6233.

NOKIA
Connecting People

NOKIA
5800
XpressMusic

3420.-

Tavahind: 4890.-

3G, puutetundlik ekraan, 8 GB, 3.2 MP kaamera, MP3-pleier, GPS, Wi-Fi

Räägi sõbraga täiesti tasuta!

Ja nii kasvõi aasta otsa, sest ainult Tele2-s on sõbrakõned tasuta!
Telefonipakkumine kehtib kuni 10.01.2010.
www.tele2.ee

TELE2

MILLEKS MAKSTA ROHKEM

Troopikamaja ehk saun troopikas

Taist on pärit minu parim saunaelamus. Kui seda sõprade-tuttavate ringis mainin, arvab enamik, et ma olen kaugel kuumal maal päikesepiste saanud. Teise variandina pakutakse välja alajahtumist siinses koduses kliimas. Mõlemad diagnoosid on aga valed. See hüper-super saun asub Chalong Bay's Phuketis saarel ja on paljudele seal viibinud eestlastele tuttav. Kuna ümbruskonnas on veel teisigi saunu, tuleks kogemissooviga inimestele ilmselt mõned juhised anda. Chalongi ringilt sadama poole sõites (Sunrise vist oli tänava nimi) umbes poolel teel asub vasakul pool teed üks kõrtsi moodi söögikoht ja selle tagahoovi see imeline kümbalusutus peidetud ongi. Aega tasub protseduurideks varuda piisavalt, sest kolme-neli tundi seal mööda saata pole mingi kunst. Minu pikim viibimine Chalongi saunas oli üle viie tunni.

Välimuselt pole ta midagi erilist, vaid püsikundedest fännide maalitud rahvuslipud rohelisi seinu kaunistamas. Aga sellel tööriistakuuri meenutaval

majakesel on väärt hing ja kuum süda sees. Õigemini teisel pool seinu. Seal asub pealt kinnikeevitatud pada, millele kütmiseks kahemeetriseid puuhälge järk-järgult alla lükatakse. Toru kaudu juhitakse erinevate ürtidega tembitud aur teisele poole seinu, põrandast umbes kümne sentimeetri kõrgusele. Ja nii lihtne see ongi. Ei mingeid andureid, puhureid ega hermeetilisi tihendeid. Ilmselt just naturaalsuses peitubki selle sauna saladus. Pärast veerandtunnist istumist kuumu auru täis ruumis võtad kopsikuga tünnist vett ja valad end sellega üle ning siis viskad lavatsile pikali. Lisaks veel kohalik massaaž ja taevalik tunne on garanteeritud. Hind kogu selle mõnu eest on nii naeruväärselt väike, et seda pole mõtet siia kirja panna.

Sauna mõnused oskavad hinnata ka kohalikud. Suurem osa nendest on naisterahvad, kel komme pärast saunatamist endale parajalt pirakas kivi kõhule asetada. Miks, sellest päris täpselt keelebarjääri tõttu aru ei saanudki, aga meestele sellist toimingut ei soovitatud.

KAIDO HAAGEN

Põgene/mine džunglisse

Borneo saar pakub linnakärast surmani tüdinutele võimaluse putkata paradiislikku metsa. Saare Malaisia-poolse osal ringi reisisid ringi reisisid on siinkohal heaks abiliseks onu Tan. Tegelikult on onu, kodanikunimega Tan Su Lim, juba seitse aastat surnud, aga tema perekond veab edasi üritust nimega Uncle Tan Wildlife Adventures. See on väike perefirma, kes endale reklaami ei tee, aga sellegipoolest on kohad nende metsalaagris pidevalt täis. Info liigub peamiselt suust suhu ja nüüdsel ajal ka veebi vahendusel. Oma rändurisõbraliku hinnapoliitika tõttu on ta eriti hinnatud just seljakotiinimeste ja noorte seas. Mida pakutakse? Umbes tuhandekroonine pakett sisaldab bussisõitu Sepilokist (kus muuseumis tasub kindlasti külastada orangutanide rehabilitatsioonikeskust) Kinabatangani jõeni, paadiretke ülesvoolu kuni laagripaigani, jõesafareid, džungliretki, kahte ööbimist hüttides, kolme toidukorda päevas ning kohvi ja teed kogu laagris viibimise ajal. Loomulikult ei pea juur-

de maksma Sepilokki tagasisõidu eest. Kui laagrikoht vastupandamatult meeldib, saab päevi ühekaupa juurde osta. Mida näha saab? Vabas ja metsikus looduses ei ole midagi garanteeritud, aga suure tõenäosusega kohtab seal ninaahve, makaake, orangutane, kõikvõimalikke erinevaid linde, öistel retkedel tarantleid, skorpione ja muid elukaid. Omaette elamus on paadiga jõel hääletult liueldes osa saada öistest džunglihäälest.

Kuna tegemist on keset džunglit asuva küllaltki askeetliku laagriga, kus elektrit tehakse õhtul paariks tunniks ja veevärki pole, siis sellistes spartalikes tingimustes võivad kohvrite ja kõpskingadega harjunud hätta jääda. Oodatud aga on kõik need, kes vett, pori (vihmaperioodil saab kalosse ja kummikuid laenu-tada kohapeal) ja putukaid ei pelga. Viimaste vastu muuseumis aitab väga hästi onu Tani enda retsepti järgi kokkusegatud putukapeletusõli.

Lisainfot saab: www.uncletan.com.

KAIDO HAAGEN

SAAREMAA **SEPAD**

**KAMINAKOMPLEKT
OSKAR**

SAAREMAA
SEPPADELT

JÕULUKUUL ÜLISOODSALT

Vaata järele: www.sepad.ee

**KAMINAKOMPLEKT
OSKAR**

estravel

Talverõõmude aeg on käes

Tellimine: tel 626 6266

estravel@estravel.ee

www.estravel.ee

Soome ja Rootsi suusakuurordid ootavad Sind!

Åre suusakeskus Rootsis

Paketihind alates:

2266.- majutusega Tegefjäll 4+2 majas

2811.- majutusega Åre By, Brunkulla 6+2 majas

2282.- majutusega Åre Björnen, Hermelinen
4+2 majas

Himose suusakeskus Soomes

Paketihind alates:

1651.- majutusega I tüüpi suusamajas

1885.- majutusega II tüüpi suusamajas

2027.- majutusega III tüüpi suusamajas

Ruka suusakeskus Soomes

Paketihind alates:

1209.- majutusega Rantasipi

Rukahovi apartemendis

EOK PARTNER

Kõik hinnad on paketi alghinnad ühe reisija kohta, eeldades 6 koos reisivat täiskasvanut.

Hind sisaldab Tallinki edasi-tagasi laevapiletit, auto ülevedu ning majutust vastavalt pakatile 3-7 ööd.

vancouver 2010

OFFICIAL TICKET AGENT

Miljoneid lugusid jutustav maja

Mumbais, Indias on koht, kust käib päeva jooksul läbi sama palju inimesi, kui Eestis on elanikke. Just nii palju ja rohkemgi veel on päeva jooksul jalapaare, mis seavad oma sammud Chhatrapati Shivaji Terminus'e (enne Victoria Terminus) nime kandvasse ajaloolisse raudteejaama. Enamik nendest tormab sellest põnevast hoonest lihtsalt läbi. Kel rohkem aega, võib korraldada endale väikese uurimisretke, alustades uhkest võlvsaalist jaamas sees ning lõpetades fassaadil olevaid džungliainelisi skulptuure ja kaunistusi nautides. 1887. aastal Frederick William Stevensi projekteeritud majas on uusgooti arhitektuuri segatud hindu ja islami stiiliga ning lõpptulemus on igatahes vaatamist väärt. Seda kinnitab ka fakt, et 2004. aastal kanti see hoone UNESCO maailmapärandi nimekirja.

Kindlasti tasub hetkeks ka lihtsalt peatuda selle hiidsipelgapesa keskel ja püüda tajuda kogu seda signat-saginat enda ümber. Rahuliku põhjamaalase jaoks on juba see elamus omaette.

Kui mul 2008. aasta novembris õnnestus selle võluva paigaga kohaliku giidi abil lähemat tutvust teha, ei teadnud ma veel, et järgmistele huvilistele on tal üks hea ja üks halb fakt lisaks rääkida. Täpselt kaks nädalat pärast minu sealviibimist avasid kaks terroristi reisijate ootesaalis AK-47 automaatidest tule ja viskasid granaate rahva sekka. Surma sai üle viiekümne inimese. Positiivse poole eest aga kandis hoolt mõned kuud hiljem kaheksa Oscariga pärjatud Danny Boyle'i võimas filmilugu „Rentslimiljonär“, milles oma roll oli täita ka selsamal Victoria Terminusel. Filmitegijate loodud ja edasiantud atmosfäär raudteejaamastseenis oli nii ehe ja tuttav, nagu oleks ise filmimise ajal kaameramehe kõrval seisnud.

KAIDO HAAGEN

Tekst **INDREK ULMAS**

Esimesena üle uue aasta läve

Kui tahate ühena esimestest üle uue aasta läve astuda, siis tuleb seda teha Sydneys. Maaailma mõõtu linnadest jõuab Sydney uude aastasse esimesena ning tähistab seda ka vääriliselt. Sydney ilutulestik on see, mida lihtsalt ei saa vaatamata jätta, kui satute aastavahetuse ajal siin maailma kuklapoolel viibima.

Vana-aastaõhtu on üks selliseid haruldasi momente, mil Sydney sadamasilid suletakse liikluseks (seda juhtub äärmiselt harva) ning muudetakse ilutulestiku keskseks platvormiks. Lisaks sillale on laskepatareid veel nii linna kõrghoonetel kui ka kuues kohas lähel.

Aga et sellest kõigest ise osa saada, tuleb arvestada, et sama soov on veel miljonitel inimestel. Oma koha pärast ilutulestikusäras tuleb hoolega vaevanäha. Loomulikult on parimad paigad Sydney ooperimaja ja sadamasilla vahetus ümbruses, kuid rahvast on tulvil kõik võimalikud ja võimatud

kohad, kust iganes sild kätte paistab. Eriti populaarne on tulestikku jälgida vee pealt ja võib olla täiesti kindel, et sellisel hulgal paate näeb Sydney lähel ainult vana-aasta õhtul.

Aasta vahetamise keerukus

Kogu see aastavahetuse tähistamine on üks suur logistiliselt keeruline ettevõtmine. Teada on, et rahvamassid koonduvad piiratud alale, tekitades sellega nii liiklusummikuid kui ka parkimisprobleeme. Kuna meil on kaasas lapsed ja piknikukraam, siis ei saa lootma jääda pikale jalgsimatkale ning ühistranspordile. Nii tulebki autoga varakult läbi lipsata. Umbes keskpäevast peaks ikka juba sihtpunktis kohal olema, sest muidu võib kitsaks kätte minna. Aga kui siinse kombe kohaselt on tagavara selliseks 12-tunniseks piknikumaratoniks ilusti kaasas, siis tiksuvad need aasta viimased

tunnid päris ruttu ajalukku. Tarvis on vaid ilusat päikeselist ilma, rannariba ning meeldivat seltskonda ja vaadet sadamasillale.

Meie oleme endale aastavahetusteks koha leidnud Sydney ooperimaja vastaskaldal Sydney loomaia kõrval pisikesel rannaribal, kuhu seame mõnusasti sisse ruumika laagri. Oleme oma sammud sinna seadnud juba mitmel aastavahetusel – iga kord lubades, et nüüd aitab, et järgmisel aastal ei tule. Kuid mis sa ikka teed – ei saa ju kalleid külalisi Eestist ilma jätta sellest suurepärasest vaatamängust ning rannal varbaid pidi vees sulistamisest.

Enne kui arugi saate, on rammestav päev seljataga, päike hakkab loojuma ja ootusärevus poeb hinge. Kuna ilutulestik on üks linna tippketki ja leivanumbreid, ei saa midagi jätta juhuse hooleks. Juba kell 9 õhtul, kui võimust on võtnud sume suveöö, toimub väike eelsoojendus ja peaproov,

KES PALJU REISIB,
LENDAB MEIEGA.

JÕULUVANA AMETLIK LENNUFIRMA

www.finnair.ee

FINNAIR

THE FAST AIRLINE BETWEEN EUROPE AND ASIA

et kellad õigeks keerata. See ilutulestik jääb suurejoonelisuses küll südaõisele paugutamisele oluliselt alla, sild püsib vaikse ja pimedana, kuid tulemõllu jagub ikka. Esimene „seanss“ sobib neile, kes soovivad lapsed normaalsel ajal magama panna või lihtsalt uue aasta vastuvõtuks koju jõuda. Nii võibki täheldada mõningat liikumist, kui lahkujad loovutavad oma kohad rannaribal hilisematele saabujatele ning lipsavad enne südaõiste ummikute tekkimist kesklinnast minema.

Meie jaoks järgneb aga veel kolm tundi sumedal õhtul tähistava all linnasära imetlemist. Lapsed on oma noosi juba kätte saanud ning magavad õndsalt magamiskottides. Neid ei ärata ka keskööl kargatav kauaoodatud

saluut, kui Sydney taevaletusesse lastakse miljonite dollarite väärtuses rakette. Ja seda nii, et taevast on valge, või punane, või roheline, või kollane, või sinine. Kõige kaunim on selles tulemõllus aga kaarjas sadamasild, millelt lastud tulejoad on Sydney ilutulestiku sümboliks.

Käes on aasta uus

Ning ongi see uus aasta käes. Eestis hakatakse samal ajal alles tasapisi õhtuks ette valmistama – kaetakse laudu ning sirvitakse telekavasid. Meie aga, väsinud vana-aasta ärasaatmisest ning õnnelikud uue aasta päralejõudmise üle, asume koduteele. Esialgu on keskmiseks kiiruseks nii paar kilomeetrit tunnis, aga siis jõuame juba vabamas-

se vette ning olemegi pääsenud.

Nii tuleb meie aastavahetus juba neljandat aastat täiesti erinevalt, kui seni olime harjunud. Endiselt ei ole ega ka tule sooja Austraalias seda õiget tunnet, nagu pole ka õiget jõulutunnet. Eks sellega tuleb lihtsalt harjuda. Algul õhkad harjumuspärase järele, aga tuleb ikka edasi vaadata, mitte tagasi.

On õnn, et igal aastal külastavad meid pühade ajal pereliikmed või kallid sõbrad, kes aitavad õiget meeleolu luua. Ning mis seal salata, eks on ju siiski omaette elamus vana-aasta õhtul rannas peesitada, ujuda ning hiljem sumedal ja romantilisel õhtul tähistava all ilutulestikku nautida. Siin Austraalias on teistmoodi ilud ja võlud.

Käes on aasta uus. Head uut aastat!

MacBook

Kontoris ja reisil. Kodus ja koolis. **Alati Sinuga.**

Uus ja vastupidav disain. Kuni 7 tundi kestev aku.
Brilliantne LED-ekraan. Mac OS X 10.6 Snow Leopard.
Tule tutvu **IM Arvutid** salongides.

Authorised
Reseller

IM Arvutid müügisalong. Endla 69/Keemia 4, Tallinn tel. 6105983 shop@mac.ee E-R 9-18
IM Arvutid **Solaris** müügisalong. Estonia pst 9, tel. 6773951 solaris@mac.ee E-P 10-21
IM Arvutid Tartu müügisalong. Küttri 3, Tartu tel. 7441440 tartu@mac.ee E-R 10-18, L 10-15
iDeal Solutions. Narva mnt 7, Tallinn tel. 6601893 ideal@mac.ee E-R 10-19, L10-15

IM Arvutid
www.mac.ee

Tuuline bluusilinn Chicago

Tekst ja pildid **GERDA JA RAIMO MATVERE**

Olümpialinn sai Riost ja Chicago seega 2016. aastal olümpiat ei võõrusta. Hiljutiste reisimuljete põhjal ütleb Raimo Matvere – kahju! Olümpia sobiks sinna. Samas on Chicago särav koht külastamiseks ka ilma suurüritusteta – metropoli kohta väga sümpaatne, avar ja inimlik.

Chicago keskus on roheline. Mitte päris parkide linn, aga ometi nii roheline, kui kitsalt täis ehitatud *city* olla saab. Michigani järv, mille ääres linn asub, on endale naabriks saanud suure Millennium Parki, mis võimaldab igal kesklinna külastajal ja töötajal murule istuda, jälgida linnamelu eemalt või hoopis pilgu järvele suunata.

Chicago on hea linn niisama jalutamiseks. Järv annab võimaluse ehitada promenaade, millel kulgedes nautida huvitavaid vaateid – ühel pool sinine järv, teisel pool elav, moodne ja kõrghoonestatud kesklinn.

Chicago sümbol - metalluba

Millennium Park pakub lisaks looduslähedasele äraolemisele ka üht väga omapärast skulptuuri. Tuntuim taies Millennium Bean ehk suur

- ◀ Katalaani kunstniku Jaume Plensa püskkaevukunst. Mööda LED-ekraanidega kaetud tahukat voolab alla vesi ning soojal ajal kipub videonägu vett sülitama.

mast majast. Oh üllatust, ka lehe enda trükikoja olid ajakirjanikud näotuimate majade hulka valinud. Subjektiiivse mulje järgi oli neil isegi õigus. Veidi eemal näeb aga hoonet, mida võimud hinnanud nii suureks, et sellele anti eraldi postiindeks.

City küündib kõrgustesse

Muidugi kõrgub Chicago kesklinnas uusi kiiskavaid klaasist torne, mille tagant, kõrvalt ja külje alt leiab vanemaid ja väarikamaid ehitisi (peamiselt 20. sajandi algusest). Nagu USA suurlinnades ikka, on ka Chicagos Donald Trumpi meelelahutusimpeeriumile kuuluv klaasist pilvelõhkuja, lisaks sellele väga kõrged Hancock Tower ja Sears Tower, mis tituleeriti oma valmimisajal maailma kõrgeimaiks hooneiks.

Kui on soov linnale pilk kõrgemalt

peale heita, soovitame külastada Hancocki. Üles pääseb tasuta ning vaadet linnale ja järvele saab nautida kohvitassi taga. Sears Towerisse saab 15 dollari eest.

Moodsatest hoonetest asuvad Chicago keskuses näiteks tornelamud, mille all majaanike isiklik kaatrisadam, selle kohal 19 korrust parkimismaja ja alles selle kohal korterid. Silmailu selline hoones suurt ei paku, küll aga on tegemist vinge ruumikasutusega.

Samas on Chicagos veel alles ka pisi-pisikene vanalinn (tinglikult mitte suurem kui näiteks Viljandi oma), mille üle on kohalikud uhked. Pea igas linnakeses midagi keskaegset või veelgi vanemat näinud eestlasele pole see ehk eriline elamus, kuid linna vallutanud tulekahju tegi paraku Chicagos oma töö.

Vanalinnas, muuseas, leidub isegi kolm puumaja.

◀ Chicago pilvelõhkujad ei moodusta umbset seinat, nende vahel on ruumi ja avarust. Mõneti on selles „süüdi“ 1871. aasta tulekahju, mis linna maani maha põletas ja andis võimaluse keskuse sootuks moodsamalt planeerida.

▼ Enimpildistatud paik Chicagos – Millennium Bean.

metallist uba peegeldab endalt kõike ümbritsevat. Uba on visuaalselt nii kõitev, et mõne aastaga on sellest saanud Chicago enimpildistatud paik. Mõnikümme meetrit eemal leiab aga videona eri rassidest nägusid kuvavad purskkaev-seinad. Selliseid ootamatuid skulptuure on pargis kümnekond.

Jõekruisiga maju imetlema

Kes soovib kesklinna märkimisväärsematest hoonetest mugavalt rohkem teada saada, võiks minna laevatuurile Jamesi jõe. Giidi selgituste saatel saab lühidalt kuulata umbes 30 uhkema hoone lugu ning fotokale tööd anda. Chicago arhitektuurile on jätnud sügava jälje 1871. aasta suur tulekahju, milles hävis enamik hooneid ja jäänud veetornist sai linna üks tänaseid sümboleid.

Laevatuurilt jäi meelde huvitav lugu kohaliku ajalehe Chicago Tribune'i trükikojast. Väljaandes ilmus mõne aasta eest lugu kümnest linna koleda-

▲ Legendaarne Marina City – tükike kortermajast, mille all on isiklik kaatrisadam, selle kohal mõned poed, siis 19 korrust parkimismaja ja seejärel miljonivaatega korterid.

Legendaarne bluusilinn

Chicago on muusikalinn, kus enim annavad tooni bluus ning jats. Paljud nende stiilide legendid on Chicagos tegutsenud, karjääri alustanud või lõpetanud. Mõistagi soovisime ka meie sellest osa saada.

Bluusielamust nautisime klubis Buddy Guy's Legends. Oma viga, et me ei teadnud, kes on Buddy Guy. Popmuusika ajalukku on ta end aga talletanud. Alles õhtu jooksul selgus, et klubi omanik, kelle järgi ka koht nime saanud, on viis Grammy't võitnud bluusilegend, keda peavad oma muusikaliseks mõjutajaks muuhulgas

Jimmy Hendrix ja Eric Clapton.

Guy, šarmanne ja kähehäälnene vanahärra, tuli ootamatult keset tol õhtul esinenud bändi kontserti lavale ja esitas rahva ovatsioonide saatel umbes poole oma ühest tuntumast hitist, rüü Bates sinna kõrvale mõned tublid lonksud konjakit. Rahvas vaimustus. Oli näha, et laval esinenud bändi oli Buddy Guy ootamatust ilmumisest erutatud. Sama ootamatult, kui vanameister lavale tuli, ta ka lahkus.

Klubi ja kontsert andsid eheda elamus – sellise, nagu korralikult elavast esitusest ootad. Tegelikult oli elamus selgelt üle ootuste. Igal õhtul mängitakse päris inimeste poolt, päris pillidega, päris muusikat, mis enamasti originaallooming. Ei mingeid fonogramme ja imiteerimist. Puhas kunst, just täpselt nii, nagu pillist tuleb. Tolle õhtu esineja – Big James & The Chicago Playboys – tõmbas igatahes kogu saali ühes rütmis nõksuma. Iga pillimees jämmis nii, et otsaesine higine ja naeratus kõrvuni.

Elav elamus päris muusikast

Buddy Guy klubi ise oli täpselt selline nagu filmide põhjal võiks ette kujutada – küllaltki hämar, ruumid kulunud välimusega, ukstel tursked ja

ülbed turvamehed ning piletimüüjad, baaris ja kahe potiga ühistualetis pikad sabad jne. Kui läksin baari, et osta kohvi, sain müüjalt maailma põlastusväärseima pilgu, mida saatsid sõnad „Mida? Kuule mees, sa oled baaris...“.

Seejärel hakkas baarman teiste klientidega tegelema. Kohv jäigi saamata. Keskmise diskohunt, kelle näo tõmbavad naerule vaid sõnad Hollywood ja Bon Bon, annaks sellele klubile hinnangu „urgas!“ Aga see kõik oli külastamist väärt.

Saksofonitüht jatsuklubis

Teisel õhtul võtsime ette kohaliku enimhinnatud jatsuklubi Andy's Jazz. Sel õhtul paitas meie kõrvu saksofoniguru Frank Catalano, kes muuhulgas mänginud koos Santana ning Jennifer Lopeziga. Jah, saksofonimäng oli kena ja „väga jazz“, kuid ausalt öeldes köitis meie tähelepanu saatelbändi trummar. Tema võlus kuulajaid pikkade soolodega, kus käed ja jalad liikusid kiiresti nagu õmblusmasinaga. Silme eest läks kirjuks ja aru saada, kuidas trummar seda teeb, oli suhteliselt võimatu, sest meie silmad ei suutnud neile liigutustele fookustuda.

Klubi ise oli pigem restorani tüüpi ja tunduvalt kammisetuma õhkkonnaga. Kõik istusid laua taga, söid õhtust, kuulasid ja liigutasid heal juhul rütmi järgi tagasihoidlikult varbaid. Kõigil külastajatel peale meie oli ka muidugi juustes kõvasti halli ...

Veealune maailm 4D kinos

Üks kohtadest, mida külastada soovitame, on Shedd Aquarium, kus vaatavad viiakse kurssi maailma ookeanide ja erinevate ökosüsteemide flora ja fauna, murede ja rõõmudega. Akvaariumis on loodud eri veelade elukeskkond koos piirkonnale iseloomulike taimede, kalade, kahepaiksete, korallide jms. Kõik muidugi elavad.

Samas on võimalik külastada samuti veealust maailma tutvustavat 4D kino. See on siis kinoelamus „homme

LIITU NÜÜD G4S KODUVALVEGA,

**SAAD KINGIKS TASUTA PUHKUSE
AQVA HOTEL & SPA-S RAKVERES!**

Kas ka Sina tunned reisisid hirmu oma üksi jäänud kodu pärast?
Et võiksid meelerahus puhata kas Rakveres või kuskil raja taga, liitu G4S Koduvalvega.

Tasuta

Koduvalve

alates 269 kroonist kuus

valveseadmed

ja nende paigaldus

Kodukindlustus

0-omavastutusega

Sina puhkad, meie valvame!

Puhkusepakett kahele sisaldab:

- majutust 1 ööks kõigi mugavustega kahekohalises hotellitoas
- rikkalikku Spa Cuisine hommikusööki
- piiramatut veekeskuse, saunakeskuse, ujula ja jõusaali kasutust

Täpsemat informatsiooni pakkumise ja spaapuhkuse kohta loe kampaania
kodulehelt www.g4s.ee/esttravel või küsi lisainfot telefonilt **651 1800**.
Pakkumine kehtib kuni 31. jaanuarini 2010.

AQVA
HOTEL & SPA

esttravel

G4S

Sinu eest valvel

päev“, kus lisaks kolmemõõtmelisele pildile elustavad elamust tooliridade vahelt tulevad veepritsmed, tuul ja seljatoe sisse paigutatud jubin, mis vaatajat sobival hetkel tonksab. Ebaharilik ja ebamugav, mida taotletud ongi. Näiteks oli ekraanil kari hiiri ning õhujugadega loodi efekt, nagu nad jookseksid üle su labajalgade.

Fotohuvilistel tasub kindlasti astuda läbi kaasaegse fotograafia muuseumi, millesse pääseb muuseumi tasuta. Enne tasub muidugi uurida, mida seal täpselt näidatakse. Meie nägime näitust suurlinna linnamaastikest, mida tasus vaadata küll.

Sõnumite virvarr

Elu USA suurlinnas on üks suur kampaania ja sõnumite virvarr. Ei reklaamita seal mitte seepi või fotokaid, vaid hoopis seda, kuidas elada: kümned eri sorti tervisliku toitumise, sportliku eluviisi edendamise, psühholoogilise abi leidmise jms kampaaniad. Chicagos (ja teisteski külastatud suurlinnades) oli tänavatel ja ühistranspordis sotsiaalkampaaniate hulk lausa naljakalt suur.

Avalikus ruumis antakse sulle iga päev tohutu hulk sõnumeid, mis keelavad, käsivad, juhendavad, hoiatavad, kutsuvad üles jne. Kõige kohta on kuskil mingi õpetus, kuidas käituda.

Palju tarvilikke sõnumeid

Toome ühe näite. Reklaam metroorongi siseseinal õpetas, kuidas avada kodus akent nii, et lapsed selle kaudu välja ei kukuks. See ei ole väljamõeldis, päris oma silmaga nägime. Lisaks soovitudele mitte avada akent üle 10 cm ja mitte panna mööblit akna juurde, oli lisatud põnev märkus – kärbevõrk on mõeldud kärbeste eemal hoidmiseks ja lapsi kinni ei pea. Kommentaarid on vist liigsed.

Kui Euroopas ja Eestis on näiteks liikluses kombeks anda reegleid edasi piltide, jooniste ja ikoonidena, siis USAs informeeritakse rohke tekstiga. Pole midagi üllatavat, kui näed täna-

va ääres parkimissildi all veel kolme selgitavat ja täpsustavat silti, igaühel 2-3 rida teksti. Lõpptulemusena võib selguda, et konkreetse vaba koha peal on lubatud tegelikult parkida ainult teisipäeviti kl 14-17 teatud sotsiaalse grupi esindajal ja siis, kui lund ei ole.

Samamoodi ulatatakse „abistav käsi“ ka päriselus. See on meie jaoks, kes harjunud ja kohustatud mõtlema ja otsustama ise, ootamatu. Näide: Hancock Towerist väljumisel paistis kaugemalt väljapääs, mille poole suunas tavapärane „Välja“ silt. Kõigile näha. Ometi oli sildi alla seisma pandud paar prouat, kes kõigile möödujatele „Väljuge selles suunas!“ ütlesid, viidates täpselt sinna, kuhu silt juba suunas.

Ilmateade

Ilmast peaks ka ikka rääkima. Siin on tegelikult üks soovitus – kõigil tuulekartlikel tasub olla ettevaatlik ja end sobivate riidetega varustada, sest tuult Chicagos jätkub. Üks linna hüüdnimedestki on Windy City.

Ameeriklaste jaoks on Chicago ka Obama linn – seal startis Obama orbiidile, et kandideerida presidendiks. Külastades ükskõik millist suveniiripoodi (või ka esmatarbekaupade poodi), on vähemalt pooled meened Obama pildi või tsitaatidega.

Olümpialinn või mitte, Obamaga või ilma – Chicagosse minna tasub. Rahulikum kui New York, kuid kaugelki mitte igavam või hallim.

▲ Kolm ainsat nähtud puumaja Chicago vanemas linnaosas.

▼ Üks paljudest suunavatest siltidest Chicago tänaval. Silt sunnib ära koristama koera väljaheiteid, sest need meelitavad rotte. Trahv 50-500\$.

▶ Üks paljudest sotsiaalreklaamidest Chicagos. See kampaania keelatab inimesi enne mõtlema ja alles siis oma arvamust välja ütlemata.

Olukord on kontrolli all

Kui võtad õige reisikindlustuse

Lähed päikese alla puhkama või suusamäele, Swedbank pakub
Sulle hea hinnaga paremat reisikindlustust.

Sõlmi internetipangas:
www.swedbank.ee

Kus Beethoven puhkas

Tekst **ALARI RAMMO**

Tšehhimaad reklaamitakse ja teatakse paraku peamiselt Praha, spetsidele ehk golfi ja meestele õlle kaudu, kuid sel kenal Kesk-Euroopa riigil on veel midagi pakkuda – paarisaja-aastase ajalooa rohkem või vähem looduslähedased spaad.

Kui Eestis tulevad spaale mõeldes silme ette kõik need good ja roseed oma hubaste ruumide, küünalde, lõhnade, maheda muusika ja täieliku lõõgastusega, siis Tšehhis õpite tundma ka natuke teistsuguseid spaasid. Õpite ka uue sõna – balneoloogia.

Böömimaa (Bohemia) kant on nimelt päratult rikas mineraalveeallikate poole, mis tungivad kusagilt kole sügavalt igal sammul maa peale ja ei paista niipea otsa lõppevat. Lisaks veel muda ja gaasid. Nutikad inimesed on

iidamast-aadamast leidnud veel hulga ravitoimeid ja ettevõtlikumad inimesed pole allikate lähiste le rajanud ainult spaasid, vaid terveid linnad.

Mõne jaoks on väike varjukülg ehk tõsiasi, et paljud Tšehhi spaad on näolt ja tolt pigem sanatooriumi-laadsed asutused, kus ülemäärast hubasust ei leia, sest nad ongi rohkem raviasutused kui olesklemispaigad. Inglise keeles on erisuse mõistmiseks märksõnad *treatment* või *medical* ning meile tuttavamate kohta *wellness*.

Spaa-sihtkohad on kõige populaar-

semad mingil põhjusel vene turistide seas ja neile järgnevad sakslased, mis lööb välja keevealikutes siltidel, menüüdel ja teeninduses, aga siin-seal ka sisekujundustes – kulla ja karraga siin ei koonerdata. Õnneks mitte igal pool.

Kolm olulisemat Prahast üldse mitte kaugel asuvat spaalinna on Carlsbad, Marienbad ja Františkovy Lázně. Neile sekundeerivad Jáchymov, Jeseník, aga miks mitte ka Teplice. Just viimasest pärinevad arheoloogilised leiud tõestavad Tšehhi spaa-ajaloo ulatumist 2000 aasta tagusesse aega.

Karlovy Vary – Austria-Ungari keiserlik hiilgus on tänaseni tallel.

CzechTourism.com

Karlovy Vary – kohalik proua mineraalvee-kruusikesega.

Alari Rämmo

Karlovy Vary

Olulisim kõigest, Carlsbad, ei ole meile tegelikult nii tundmatu, kui kõlab. Tegu on eelkõige filmisõpradele tuntud Karlovy Varyga, kus toimub iga aasta juulis üks Euroopa viie tähtsama sekka kuuluv filmifestival. Viimast tõestab ka külaliste nimekiri, kelle fotosid võib trehvata mitmel pool üle linna. Kes jätaks siis mainimata, et tema juures on käinud Robert de Niro või Scarlett Johansson.

Karlovy Vary kolmas ja neljas hitt on ürdinaps Becherovka ning Moseri kristallivabrik, rääkimata mägistest matkaradadest, nii et igav siin ei hakka.

Et kusagil midagi mulksub, näeb Karlovy Vary vanalinnas ka pime. Kilomeetrite sügavuselt kulgev vesi on juhitud kümnetesse kohtadesse üle linna ja iga putka müüb kummalisi väikseid kruusikesi, mille arvatav kõrv osutub hoopis joomistilaks. Nende protselankopsikutega ei käi ringi vaid turistid, aga ka palju kohalikke koguneb iga allika juurde ja mekib seda soolast vett, mis pole erineva temperatuuri ja maitsega mitte ainult igas järgmises kraanis, vaid maitse olla teistsugune igal aastal.

Karlovy Vary – magus linnamiljöo ohtrate sammastikega.

Alari Rämmo

Jim Linwood

Hotell Pupp Karlovy Varys. Just sellest kohast sai Hotell Splendide Bondi-filmi "Casino Royale" tarbeks, kuna päris tegevuskohas Montenegros poleks midagi nii uhket lihtsalt leidunud.

Efektseim allikas jõuab maapinnale inetus, kunagi Gagarini nime kandnud, hoones, aga seda mitmekümne meetri kõrgust turtsuvat veejuga võib vahtida tundide kaupa ning tervistavaid aure sisse hingata. Põnev on ka siinsamas maa all kulgev väike koridor, mis tutvustab põgusalt sügavustes toimuvat.

Igat sorti hotelle ja spaasid on selles kenas linnas kümnete kaupa. Üks omapärasemaid on kindlasti Thermal Spa Hotel, mille kodulehel naljalt välisvaateid ei leia, kuna tegu on us-

Thermal Spa punaäegne kuurordiarhitektuur on tänaseks osalt kaitse all – nii saavad ka tulevased põlvned mineviku erinevatest tahkudest ülevaata.

Alar Rämme

kumatu nõuka-aja jäänukiga. Kujutage ette maja, mille välimuses ja funktsionaalsuses on ühendatud Tallinna vana teenindusmaja, Pirita TOP, natuke vana lennujaama, linnahall ja veel paar tänaseks selget rõlgust.

Hoiak paraneb õige natuke kuuldes, et osa sisustusest on kaitse alla võetud ja seetõttu kaasajastamata, aga uhked pole selle monstrumi üle ka kohalikud. Hiiglaslik kompleks majutab lisaks hotellile, spaale, basseini ja restoranidele ka konverentsikeskust ning muuhulgas Karlovy Vary filmifestivali. Üsna hiljuti on uuendatud protseduuride korrust, kus valges kitlis näitsikud teevad sulle uut ja vana. Kes seal ka peatuda ei julge, minge tutvuge vähemalt keskusega lähemalt.

Üks suurejoonelisemaid asutusi on Carlsbadis ilmselt Grandhotel Pupp. Oma viis tärni igale 111st toast ausalt välja teeniv, millele lisandub 117 nelja tärni tuba, tohutud ruumid üritusteks, hulk söögi kohta jne. Just siin peatuvad enamasti filmifestivali tähtsamad külalised, nii et küsige siis ikka tuba, kus on maganud Sharon Stone või Ornella Muti. Puppis on olemas ka kõik, mida spaast otsida, ilust heaolu ja terviseni.

Kui silmad kõrgel mäe otsas ühte seninähtuist veel suuremat tornikesetega paleed, on seegi muidugi spaahotell – Imperial. 20. sajandi algusaastatel ehitatuna on temagi majutanud paljusid Vene tsaarist Václav Klausini. Üle 200 toa, täiuslik spaa-osa, alla linnale ei pea seiklema käämulistel teedel, vaid saab vurada funikulööriga.

Üks huvitav kompleks asub oru teisel mäeküljel, kuhu turistid sageli ei satugi – mainekas *west end*'is. Piisavalt suur, aga parasjagu privaatne, hea vaatega alla linnale on Savoy Westend Hotel oma viie juugendvillaga, millest enamik on ühendatud peene tunnelite süsteemiga (üht koridori kutsuti Brežnevi järgi ...).

Paarituhande ruutmeetri peal asub ka üks suuremaid tervisekeskusi Afrodite, kus omal ajal puhkasid Austria imperaatorid, nüüd käivad vene oligarhid niisama kosumas või siis päris tõsise haardega Tšehhi ilukirurgia-turgu toitmas.

Kokkuvõttes on Karlovy Vary imekaunis linnake, kus puuduvad igasugused kaitserajatised, kindlused ja muud keskaegsed kõhedused, vaid kus lokkab rohelus linna läbiva jõekese ning vanade suurejooneliste majade ümber.

www.karlovy-vary.cz

Vältimatult Becherovka.

Alar Rämme

Ihv pangas
hoiustades
saab nüüd

hoiuseintressid kohe kätte

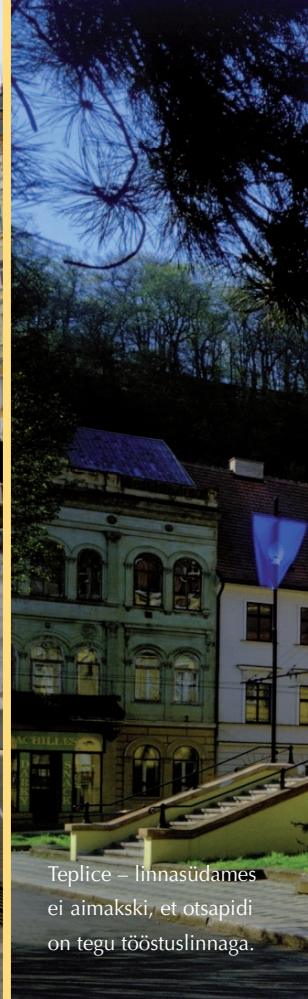
intress hoiuse **lõpus**

intress hoiuse **alguses**

intress **igakuiselt**

Teplice – linnasüdamas ei aimaski, et otsapidi on tegu tööstuslinnaga.

Laulev purskkaev
Marienbadis. Muu-
sikas kaunim on
ümbritsev kuurordi-
miljöö.

Marienbad

Sellegi, noorima spaalinnakese tänane nimi on tegelikult Mariánské Lázně ja tervise- ning majutusasutuste kõrval köidab turistide pilku üks purskkaev. Ei ole ta mineraalveega ega isegi ilus, aga maist kuni oktoobri lõpuni laulab ja tantsib ta muusika rütmis.

Üheksa korda päevas käivituv magnetofon teab kaheksat lugu Verdist Chopinini, sekka ka Bocellit ja Morriconet. Erilistel puhkudel muudki – ükskord keskööl kostis sealt näiteks ABBAT.

Muidu on Marienbadis ligi poolsada allikat kasutusel, ümbruskonnas teist sama palju. Mainitud purskkaevu kõrvalt kulgev kaunis sammaskäik lõpeb terve puhvetiga, kus seinte ääres ja keskel hulk eri vetega kraanikesi – kõigil juures legend keemilise koostise ning selgitusega, millele on hea rohkem magneesiumi, millele mineraale. Väga palju keskmine inimene seda vett ilmselt korruga juua ei suuda, kuna üks ta üks paras värskale ole.

Suurt osa Marienbadi hotellidest ja spaadest haldab üks firma Marienbad Kur & Spa Hotels – kokku pooleteise

tuhande voodikohaga ja tööde loetelu, millele siit lohutust saab, võtab paar lehekülge. Keskkonnad ulatuvad Rooma-kümblast jäise krüosauna ja CO₂ vannideni.

Üks nooblimaid on kindlasti linna suurim hotell Nové Lázně, mis on nii turvaline-privaatne, et uksekaardita ei pääse WCssegi ning restoraniuksel on teiste hulgas lapsi tõrjuv silt.

Marienbadis asub ka Euroopa vanuselt teine golfikeskus – rajatud juba 1905. aastal Inglise kuninga Edward VII poolt. Oluline kultuurisündmus on juba üle poolaasta peetud Chopini festival (maestro on muidugi ise ka siin käinud, mitte vaid nime laenanud).

www.marienbad.cz

Teplice

Nagu igas mainitud asumis, on ka Saksa piiri ääres asuval Teplicel oma legend, kes ja kuidas just siin mineraalveed avastas. Mõnes paigas oli selleks munk, teises hirv, siin aga üks kult ja juba 8. sajandil, mida tähistab loomulikult mälestussammas.

Teplice silmatorkavaid sambaid

on pühendatud aga hoopis katkuohvritele – igavesti kõrge sünges asjanduses keset linnaväljakut, autoriks sama Matthias Braun, kelle kõpitsusi Prahas Karli silla juures nüüd ziljonid turistid vahivad ja käperdavad.

Patt oleks mainimata jätta, et Teplice on tervikuna kole tööstuslinn ja esmapilgul tundub, et peale spaade on siin märkimisväärne vaid legendaarne Beethoveni ja Goethe tüllimine. Beethoven peatus siin nimelt paaril korral aastatel 1811-1812 tohtri ettekirjutusel, kirjutas just siin oma Igavesele Armastusele ning hakkas ka üheksanda sümfoonia kallal nokitsema.

Beethoveni nime kannab muidugi ka 12 hoonest koosnev hotelli- ja spaakompleks. Pargi teises servas asuva Emperor Spa jääb üle vaid küsida, millise imperaatori järgi see nime on saanud. Muidugi Franz Josefi, kes siin linna ühes vanemas majas ravil käis.

www.lazneteplice.cz

Františkovy Lázně

Jõudnud vihmases õhtupimeduses Františkovy Lázně hotellituppa, ütles

CzechTourism.com

KEISRIRIIGI SPAAD

Františkovy Lázně romantiline jalakäijate ala.

CzechTourism.com

hääleke peas, et siia ei tasu küll pisekest telekat vaatama jääda. Ja tõsi ta oli – õue astudes sai selgeks, et oled sattunud mängulinna, sellisesse täiuslikku maketti, milline üks Euroopa linnakeskus 200 aasta eest välja nägi.

Kõikjal valitses rahu ja vaikus, inimesi peaaegu ei näinudki, kuigi neid peaks elama linnas 5000 kandis, millele lisandub paar korda nii palju turiste kõrghooajal. Majad kulgevad sirgetes rivides, kõik ühetaolised neoklassitsistlikud ja kõik on ... kollased! Vaid teatrihoone on heleroheline, aga kuhu silm ulatus, paistis üksnes kollane krohv. See ei saa ju päris olla?!

Sammaskäigud, paviljonid, pargid, veesilmad – ei, nii maalilist linna pole olemas. Peab suvel uuesti tulema, sest turismist see küla elatubki – hotellid ja spaad on igas teises majas. Paraku pannakse oktoobris ainus publi kl 23 kinni, nii et vilkamat ööelu ei maksa siit väga otsida.

Siingi kuuluvad paljud suuremad ärid ühele kompaniile, nii et ühest kohast leiad midagi igale maitsele.

www.franzensbad.cz

Golfiturismist on saamas Böömimaal oluline elatusallikas. Selle regiooni ajalooilu ja looduskandide keskele sobib uuema aja harrastus suurepäraselt.

CzechTourism.com

Böömimaalt leiab ka suusamäed, vast mitte maailma kõrgeimad, ent mõnus vaheldus spaapuhkusele sellegipoolest.

CzechTourism.com

Tekst **KRISTIINA GERASSIMOVA**

polgok313

polgok313

Kristiina Gerassimova

Mägedest tasub otsida **muudki** peale lume

Kelle hing ihkab lumistele elamustele vaheldust, võiks sel talvel Austrias olles üles otsida Riegersburgis paikneva Zotteri šokolaadivabriku, soovitab Kristiina Gerassimova.

Aluse pani kõigele Josef Zotter, kes on õppinud nii koka-, et-tekandja- kui kondiitriametit. Praegune magusaparadiis sai alguse 17 aastat tagasi kondiitriäri tagaruumist ning 1994. aastast toimetavad seal koos Zotter ja disainer Andreas Gratzte. Esimene loob maitsed ning teine visualiseerib need.

Magus paradiis

Šokolaadivabrikusse jõudes ei olnud mul palju ootusi ega lootusi. Vabriku leidsin umbes kahe autosõidutunni kauguselt Viinist, maaliliste mägede vahelt. Muide, sealsamas kõrval asub ka Riegersburgi loss.

Vabriku ees tervitab väga veidra välimusega skulptuur – ei oskagi öelda,

▲ Maaliline tee šokolaadi-maailma.

kas ilus või inetu, kunst igatahes ja natuke naljakas ka. Vabrikusse sisenedes täitis ninasõrmeid šokolaadi hõng, mis saatis terve külastuse ajal; isegi seal, kus kuningaski jala käib, levib vaid šokolaadi aroom.

Pilet lunastatud, juhatakse kino-saali. Ennast mõnusasti kotiriidest istmele seadnud, hakkasin helendavat ekraani jälgima. Lõunamaiste rütmide saatel näidatakse nii Zotteri ajalugu kui kakaoubade kasvandust. Film ei ole kuigi pikk, seega ära ei tüüta ja laiendab veidi silmaringi.

Lõputud meelte naudingud

Kinosaalist väljudes saab igaüks audiogiidi, millega mina polnud varem kokku puutunudki – jalutad muudkui mööda maja, kus huvi tekib, valid seadeldises vastava numbri ja saad teada, millega tegu.

Ühesõnaga – giid kaela, lusikas limpsimiseks kätte ja tee! Enne soovitatatakse veel juua vett igal pool, kus vähegi kraan silmapiiril. Ei lähe kaua

aega, kui satun esimese šokolaadipurskkaevu otsa, mis seisab uhkelt ja auväärsest keset koridori. Liikumisan-duri peale tõusevad koridori kardinad üles ja lasevad heita uudishimuliku pilgu steriilse šokolaaditehase igapäeva.

Kõik on nii valge! Ainus, mis värvi lisab, on töödeldav produkt ise. Esimeses saalis saab piiluda laoruumi ja kakaoubade röstimisprotseduuri. Töötajad seuvad kui mesilased tarus. Esimese šokolaadipurskkaevu mekk oli küll jube mõru, aga see oli ka ilma suhkruta. Elektrooniline giid jagas teadmisi igal sammul, ole ainult varmas nuppe vajutama ja kuulama.

Järgmises paigas leiab üllatuse – terve rea šokolaadipurskkaeve! Vähemalt nelja sorti mõru, kaht sorti valget ja veel mitu sorti piimašokolaadi. Mõni neist on nii hea, et ma käin mitu tiiru. Ja teisel pool on õhukesed tükikesed nõndanimetatud valmistoodangut ehk šokolaadilaaste, mida söö samuti, palju süda lustib.

Mööda pikka koridori ja ühtlasi ka mööda tootmisahelat minnes satun

õue. Esimene mõte on, et kas see ongi kõik. Aga ei. Giid ütleb, et see on hea võimalus korra värsket õhku hingata ja – uskuge mind – seda on ka hädasti vaja, eriti pikemal majas viibimisel. Uuesti majas, tõusevad jällegi kardinad toomisprotsessi järgmise etapi eest.

Siin ruumis on akna alla seatud karrahvinid – ürtide demonstreerimiseks. Iga ürtil saab ka oma ninaga nuusutada ja arvata, millega tegu. Igatahes hullem lõhnade möll kui parfüümiäris. Tumesinise seina sisse süvistatud punastes valguskastikeses eksponeeritakse jällegi ürte.

Küll küllale liiga tee. Või siiski?

Pea pöörleb neist lõhnadest ja mõtlen, et küllap uimastatakse enne ekskursiooni lõppu täiesti ära. Kuid see on alles algus! Edasi tuleb terve koridor, ma mõtlen ikka pikka koridori, kus on võimalus iga sammu järel automaati vajutades üha uusi maitseid degusteerida. Seljatagusest maast laeni aknast avaneb kaunis vaade mägisele maastikule.

Millised olid minu lemmikud? Kindlasti maasikašokolaad – nagu oleks küpse maasika peenralt korjanud. Huvitavam ehk oli roosiõitega šokolaad. Mõrud olid jagatud kakaosisalduse järgi ja seda oli õige mitut sorti, nagu ka erinevate loomade piimast valmistatud piimašokolaade. Rohkem oleks ehk oodanud kirsimandli omast, kuid üks maitseid ole erinevad.

Viimase tüki põske pistnud, süda kergelt juba läikimas mõtlesin, et no nii, nüüd siis kohustuslik poering. Nagu ikka, tipnevad kõik muuseumid ja väljapanekud suveniiripoekesega, mis on ainus väljapääs. Aga uskuge või mitte, see ei olnud kõik!

Leidsin ennast ruumist, kus oli meeletult palju klaaspinda ja pisikesed šokolaaditahvlid liikusid miniatuurse suusaliftiga mööda suurt ruumi. Ja orhideed, mida kohtad selles vabrikus igal sammul! Ja akendest avanemas suurepärase vaade mägedele. Nõndanimetatud Milka lemmasid näha ei olnud, see-eest olid mõned eeslid.

◀ Zotteri võluvad retrostiilis pakendid.

popo313

Imeliste vaadetega degusteerimissaali ehivad orhideed.

Võib-olla Zotteri eeslid?

Saali ühest nurgast said võtta endale kandiku kuuma piimaga ja hakata testima vedelaid šokolaade. Ma olin kangelane proovisin ära kolm! Banaani-tsitruse, vanilje ja seesamiga. Esimene neist oli minu lemmik. Teine mõnus lastele ja kolmas – nõidade jook, ma ütleks. Tugev rohu maitse käis üle kõige.

Ausalt õeldes läksid viimased sõõmud kurgust alla juba raskustega, maitseelamuste pagas oli pilgeni täis pakitud. Samas ruumis seisis ka viinüülplaati meenutav alus, kust veel šokolaade proovida, kuid tänan, minule enam mitte! Sellest kohvikut meenutavast ruumist sai kulgeda järgmisse koridori ja hingematva vaatega ruumi, mis kaunistatud orhideedega ning kus kausikestes šokolaadikommid.

No minul oli silme eest kirju. Ma ainult vaatasin, ühte proovisin, kuid olin juba täiesti šokolaadiuimas. Eemal terendas vannis lebav mannekeen ning vanni peal oli kiri „Zotter airlines“. Njah, küllap nad ise ka teadsid, et peale seda ringi oled üht- või teistpidi omadega taevas.

Neli tundi hiljem joobunud

Lõpuks avanes uks poodi. Aga ei, kui sa ikka veel ei tea, mida sa tahad, siis ka siin võisid mööda vuravatest anumatest šokolaadi põske pista, samas silmata usinaid mesilasi šoko-

laaditarus siblimas. Kõige huvitavam toode, mis minust mööda vuras, oli ketšupišokolaad.

Aga minu jaoks oli see liig mis liig. Ei ühtegi tükki šokolaadi! Ei enam! Keerelgu pealegi kui karussellil, kuid selleks hetkeks keerles kõik minu sees ka ilma karusellita. Soolane või magus, ei mingit šokolaadi! Lõpuks avasin värava vabrikupoodi! Sinna võid ka ära eksida, eriti just peeglite tõttu. Või tuleks see minu šokolaadijoobe astmest?

Kui tehases liikusid inimesed hajutatult, siis siin olid kõik koondunud ja osteti korvide viisi. Minu esinemine ostude vallas jäi ülimalt tagasihoidlikuks, kuna pidin end lausa sundima, et suudaksin kas või sõna šokolaad luggedagi.

Mille aga pidin ilmtingimata ära proovima, oli šokolaadiviin. 35-kraadise kangusega välimuselt valget viina

meenutav jook, mida sai mõne euro eest degusteerida. Maitset oli ta piltlikult õeldes kleepjas viin, milles leotatud kakaouba. Selle napsuga kroonis minua oma käigu šokolaadivabrikusse ja suundusin hapniku-fondüüd nautima.

Lõpp hea, kõik hea

Aga olgem ausad, veidi alla kaheksa euro jääv piletihind õigustas end täielikult. Näiteks Viinis ei leia naljalt ühtegi muuseumi alla kümne euro.

Mis oli ehk kummaline ja osalt ka arusaadav, et ühtegi last ma Zotteri juures liikumas ei näinud – noorimad olid teismelised. Küllap on väikeste põngerjate taltsutamine sellises asutuses keeruline. Isegi täiskasvanud kaotavad pea.

Kuigi mul iiveldas šokolaadile mõeldes veel päev hiljem, jäin ikka rahule. See oli täielik maitse ja vaimutoidu kooskõla. Kogu teekond oli äärmiselt läbi mõeldud, väikesed detailid vormusid tervikuks: juba mainitud orhideed, vaated akendest, maalid seintel, mida mina isiklikult olekski võinud nautima jääda.

Väljas asuvad väljakutsuvad, sugugi mitte ükskõikseks jätvad skulptuurid. Väike veesilm vesirooside ja värviliste kaladega. Kõik see oli lihtsalt perfektne! Teistele soovitaksin võtta vabrikut kainemalt ehk mitte joobuda šokolaadist juba esimesel sammul. Siis saab reis täiuslik. Nemad on teinud kõik selleks, et sa avaksid oma meeled ja südame. Südame ehk isegi kaotaks.

Kristina Gerassimova

Killuke vana head Euroopat, maja kaunistavad skulptuurid-taised šokolaadikarva tütarlastega. Ameerikas nii vist ei saaks.

Alates 2. novembrist 2009 kuni 15. jaanuarini 2010

kuni

KROONI

RAHA TAGASI!

Maksame tagasi kuni **3900.-** kõigilt sinu ostetud **PENTAX** toodetelt!
Kampaania reeglid ja taotluse leiad siit: www.pentax-cashback.com

* Jäädvustada oma elu.

Pix your life ▶

PENTAX

Lisainfo: www.photopoint.ee ja www.pentax-cashback.com

PHOTOPPOINT
ÜLEMISTE KESKUS

Tallinn, Suur-Sõjamäe 4
E-P 10-21 Tel: 603 4726

PHOTOPPOINT
ROCCA AL MARE

Tallinn, Paldiski mnt 102
E-P 10-21 Tel: 6659277

PHOTOPPOINT
PÄRNU MNT

Tallinn, Pärnu mnt 139
E-R 10-20, L 10-18 Tel: 655 0651

PHOTOPPOINT
LÖUNAKESKUS

Tartu, Ringtee 75
E-P 10-21 Tel: 731 5626

PHOTOPPOINT
TARTU KAUBAMAJA

Tartu, Riia 1
E-L 9-21, P 9-18 Tel: 731 4828

PHOTOPPOINT
EEDEN

Tartu, Kalda tee 1c
E-P 9-21 Tel: 742 7868

PHOTOPPOINT
PÕHJAKESKUS

Rakvere, Tõrremäe
E-P 10-20 Tel: 326 0633

PHOTOPPOINT
ASTRI

Narva, Tallinna mnt 41
E-L 10-20, P 10-18 Tel: 356 7550

unistustel pole piire

pole võimatuid unistusi. pole unistusi, mis ei mahu siia maailma.

Sinu unistuste kodu sisustamisel on abiks Taani kontserni
BoConcept võimalusterohke valik ideid, mööblit, aksessuaare.

www.boconcept.com

London Eye, Suurbritannia

BoConcept®

**BoConcept sisustussalonge leidub 350 maailma eri paigas.
Sinu BoConcept Eestis: Urban Design mööblisalong**

Baltika Kvartal
Veerenni 24, Tallinn
Tel 606 2211
E-R 10-18, L 11-16
www.urbandesign.ee

**URBAN
DESIGN**
M Ö Ö B L I S A L O N G

Chania

– väike Venezia

Chania oli ja on Age Ploomi jaoks armastus esimesest silmapilgust. Kui ta selle imeilusa mereäärse Kreeta linna peale mõtleb, hakkab ta süda kohe kiiremini põksuma.

Tekst ja pildid AGE PLOOM

Iga armastus on kuskilt alguse saanud ning minu kuumad tunded selle linna vastu tekkisid Kreetal giidina töötades. Algul olin ma tõsiselt pettunud, kui teised läksid elama Rhetymnon'i, mis tundus kuidagi suurem, lahedam ja mitu korda tegijam linn kui Chania, mis sai minu elukohaks. Aga kui ma esimest korda linna peale jalutama läksin, sain ma aru, et hoopis mina olen see õnneseen, kel on võimalus elada väikseks Veneziaks kutsutavas, minu arvates Kreeta ilusamas linnas.

Vaade linnale

Parima vaate Chaniale saab, kui jalutada lainemurdja tippu, istuda tuletorni trepi peale ning nautida üle lahesopi avanevat panoraami – värvikirevad majad, iidse Kideoni linna müürid, katuste vahelt paistvad kirikutornid, linnapilti eksinud minaretid, sadamas loksuvad jahid, majesteetlikud paadikuurid, aeg-ajalt avamerele tüüriavad lõbusõidulaevad rõkkavate turistidega.

Kui seda siginat-siginat jälgides oleks võimalus ka jätist limpsida või süüa üks šokolaadi *crêpe* maasikate ja pähklitega, siis tekiks vaid küsimus, mida küll paradiisil mulle pakkuda oleks. Aga mida ma seal tuletorni trepil istudes näha võiksin?

Pilku vasakule suunates laiub kilomeetri ulatuses lainemurdja, mis eraldab lahesoppi avamerest. Kunagi sajandeid tagasi oli see osa linna ümbritsevast kaitsemüürist, mille keskel asus bastion, kus viidi täide surmaotsuseid. Sajandid hiljem oli seal leeprahaigete kokkukogumiskoht, kus nad jätsid oma perega igaveseks ajaks hüvasti, enne kui na Kreeta idarannikul asuvalle Spinalonga saarele oma surma ootama viidi.

Õnneks on nüüdseks iidse bastioni kohalt surmavari minema pühitud ja seal asuvasse restorani on eriti romantiline õhtuhämaruses paadiga sööma sõita, kui mööda lainemurdjat jalutamine pikavõitu tundub. Kui jupike kunagisest kaitsemüürist saab osaks mandrist, võin kauguses näha kaht laevakuuri. Nad ei tundugi algul kuidagi erilised, kui ma ei

teaks, mida üks neist sisaldab.

Nimelt on Kreeta saarelt pärit Minose kõrgtsivilisatsioon, mille algus dateeritakse tagasi aastasse 3000 eKr. Parempoolses kuuris asubki muuseum, mille peaeaksponaadiks olev puust laev imiteerib Minose-aegseid veesõidukeid. 2004. aastal sõuti sellega siit Chaniast Ateena olümpiamängude avamist tervitama.

Pilku paremale suunates näen jahtide taustal veelgi laevakuure. Kui oleks sume augustikuu, paistaks nende ees valgete telkide meri, sest toimumas oleks nädalane laat, kuhu tullakse üle kogu saare müüma head ja paremat: kodus tehtud puskarit, mett, kooke, juustusid, ka vaipasid, käsitööd. Muuhulgas saab ka kasulikke informatsiooni iga väiksemagi saarel asuva vaatamisväärsuse kohta ning otse loomulikult näeb õhtuti kõikjal laulu ja tantsu.

Kui valgeid telke ei paista, jääb silm peale uhkete jahtide peatuma kuuride taustal kõrguval kahekorruselisel minaretil, mis peaks tähistama mošee asukohta. Teades, kui palju kreetalased vihkavad seda pea 300-aastast ajajärku, mil nad olid allutatud türklastele ülemvõimu alla, paneb selline ajaloo jäänuk linnapildis ainult imestusest pead kratsima, sest selle hävitamiseks ei tuleks põhjusi kaugelt otsida.

Mälestus Türgi ikkest

Jalutades Agios Nikolaose ehk püha Nikolause kiriku juurde, mis oli Türgi okupatsiooni ajal linna peamošee, siis selle kõrval ilutsebki turistide rõõmuks seesama minarett. Türgi ajal oli sakraalehitises varjul reliikvia, esimese linna tunginud sõjalis-religioosse ordu liikme dervişi mõök, mida peeti pühaks ja imettegevaks. Kahjuks Türgi okupatsiooni lõpuga on see mõök teadmatus suunas kadunud. Muidugi võib oletada, et imettegevad asjad võivad ka ise imeliselt haihtuda, kuid selle koha peal ajalugu tavaliselt vaib.

Liikudes panoraami mööda edasi, jõuab pilk vist kõige enam pilku püüdma hooneni – Kutchuk'i ehk väikse Hasani mošeeni. See 17. sajandist

pärit ehitis on ainus Chania säilinud mošee. Natuke väsinud ta ilme on, värv ja kaunistused kadusid juba ammu, kuid oma kuppelmaastikuga katusel tekitab ta alati turistides küsimuse – mis see veel on?

Kuigi juba sajandeid ei loeta seal enam palveid Meka poole, tasuks sellegipoolest astuda üle lävepaku, sest iga nädal eksponeerivad seal kohalikud kunstnikud oma kätetööd. Küll võib näha maale, ikoone, skulptuure, isegi vaipu ning loomulikult saab kõike seda endale soetada ja mitte nii väga sümbolse summa eest. Võib-olla on minu ilumeel natuke liiga konservatiivne, aga siamaani on mulle küll tundunud, et mida andetum on kunstnik, seda kõrgem on tema loomingu hind.

Aeg-ajalt neid „eriti kõrgelt hinnatud“ töid vaadeldes tekib minu ajusopis idee, miks mitte ka ise maalima hakata, pole ju annet eriti vajagi, peasi, et on piisavalt tahet. Kuid see ratsa rikkaks saamise äkkmõte taandub, kui mõtlen mošee külastajate peale, sest nemad peaksid ju minu „andekaid ja veel andekamaid“ töid imetlema ja kas ma

ikka suudan midagi positiivset oma plätserdustega pakkuda? Igaüks peaks vist ikkagi oma liistude juurde jääma.

Mošee ees saab osta väikese lõbusõidu hobukaarikuga mööda vanalinna tänavaid. Samuti algab just siit allvee- ja snorgeldamislaevade rivi, tuleb ainult valida, milline laev on südamelähedasem, ja väike meresõit võib alata. Kui aga pimedaks läheb ja Chania tulesära süttib, on mošee ümbrus meelispaik kõikidele meeletahutajatele – tuleneelajatele, räpparitele, kunstnikele, trikurraturitele, pantomiimitegijatele.

Lõksud paremal mõnud vasakul

Mošee on ka sümbol, mis eraldab tõelised mereäärsed turistilõkse sümboliseerivad restoranid (paremal) söögikohadest, kus käivad kohalikud (vasemal). Mis siis neid piirkondi üksteisest eristab? Ikka söögivalik ja hinnatase ning pole vist vaja palju mõelda, kummal pool saab süüa paremini ja odavamalt.

Mošee taga ilutseb antiikne Kideooni linnamüür ning kui sammud üles

Meriton Hotels

Meriton Hotels ajaloolised hotellid Tallinna vanalinnas.

Meriton

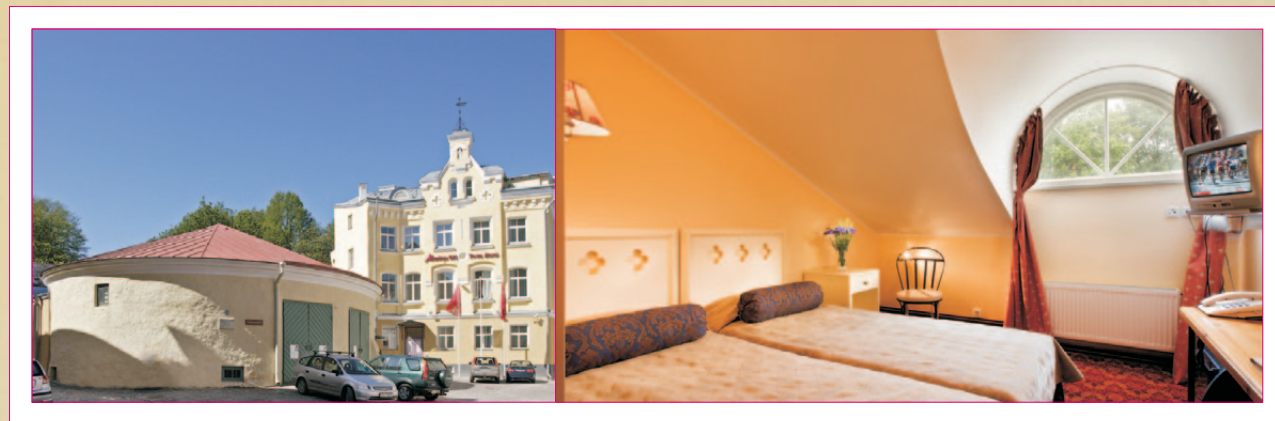
Old Town Garden Hotel

Meriton Old Town Garden hotelli (Pikk 29/Lai 24) juures avatakse veel Hispaania stiilis Tapas baar-restoran, tuntud headuses kohvik Mademoiselle, delikatesside kauplus, bistroo Mary (Pikk 33) ning Meritoni maailm - Meriton World (Pikk 33), mis on Meritoni toodete ja teenuste teejuht. Ühest kohast kogu info ja tellimine (avatakse 1. detsembril 2009)

Meriton

Old Town Hotel

Meriton Old Town hotellis (Lai 49) asub ka kohvik Mademoiselle, kus on saadaval Meriton Hotels pagarite poolt küpsetatud värsked saiad, pirukad, koogid. Lisaks lai valik kohvijooke. Argipäeviti ka lõunasöögimenüü.

asub otse üle tee Trimartyri vastas. Tuleb vaid kangi alt sisse jalutada ning juba ongi näha püha Franciscuse kuju seismas keset lillepeenart. Katoliku kiriku külglöövi seinalt võib leida neliteist kivist tahatud Kristuse nägu, mis väljendavad tema tundeid teel Kolgatale.

Ma isegi ei taha ette kujutada, mida võis Kristus mõelda, minnes vastu oma ristisurmale, suutes samas kogu selle „teatri“ oma kasuks keerata. Kivist näoilmed väljendavad kannatust ja mingil hetkel oma saatusega leppimist, aga tahaks ju nii väga teada, kas kordagi sel viimsel teekonnal ei tekkinud Kristusel ahvatlevat mõtet või kiusatust muuta inimesena elamise lõpp teistsuguseks.

märke seada, võib seal arheoloogilistel väljakaevamistel imetleda Kasteli mäe 5000-aastast ajalugu.

Saates pilguga mööda merkallast ruttavat inimmassi, jõuan purskkaevuga platsile. Santrivani, nagu seda kohta kohalike seas kutsutakse, on tuntud kokkusaamise koht. On ta ju mere ääres, keset vanalinna ja linna ainus purskkaev. Mul on purskkaevudega eriline suhe ja kuna neid on ainult üks, tuleb mind lausa väevõimuga sellest eemale tirida, et ma ei üritaks sinna ühtegi münti visata ja midagi ilusat soovida.

Kui pilk uuesti majade katustele suunata, võib nende vahelt märgata

Chania peakatedraali Trimartyri torni. Kiriku teeb eriliseks metropoliidi tool, mis annab talle peakiriku staatuse.

Peale selle võib ringi jalutades märgata iidseid ikoone, millest mõne ette on ketiga riputatud väiksed hõbedased plaadikesed eri sümbolitega nagu käsi, jalg, laps, maja. Need plaadikesed kujutavad inimeste tänu, kui nende mured on imelisel kombel lahenduse leidnud. Minu arvates võiks kasutada võimalust ning oma sisimast tulevaid palveid vargsi ikooni poole õhata.

Kuigi Kreetal nagu ka kogu Kreekas valitseb ortodoksus ehk õigeusk, leidub saarel ka katoliiklasi ning nende kirik

Klooster kadunud, sünagoog alles

Kunagi oli ka katoliiklastel siin ka oma klooster, kuid tänapäeval asub seal hoopis arheoloogiamuuseum, kus võib muu hulgas imetleda iidse linna Kideoni väljakaevamistelt leitud värvi-kirevaid mosaiikpõrandaid.

Chaniat võib pidada teistest Kreet ja enamikust Kreeka linnadest rikkamaks – siin asub üks vähestest Kreeka sünagoogidest. Täna Chania alaliselt elavaid juute eriti ei kohta, nende arv peaks kümmekonna ringis olema, sest Hitleri mõju jõudis ka sellele saarele. Nimelt blokeeriti 1944. aasta

bamuse ning kõik hukkusid. Kokku hävitasid natsid umbes 94% Kreeka juutidest.

Õdus miljöö juudikvartalis

Vaatamata sakslaste hävitustööle ei suutnud nad juudi vaimu purustada, sest just seal kvartalis on minu arvates kõige lähedamad suveniiripoed, omapärasemad käsitööpoed, kaks toredat raamatukauplust ja parimad restoranid.

Peale selle on seal vanalinna kõige kitsamad, rahvarohkemad ja värvikirevamad tänavad, kus tõeline melu hakkab pihta alles õhtuhämaruses, mil iga endast natukenegi lugupidav restoranpalkab kohalikud muusikud mängima lüürat, lautot või buzukit sellise innuga, et vägisi kisub jalg tantsusamme tegema. Kui ettekandja soontes voolab veel kreetalase verd, siis on garanteeritud, et kui ta parasjagu ei suhtle klientidega, teeb temagi vahelduseks paar kiiremat tantsusammu ning kaasab ka lauasolijad.

Just selle vaatepildi pärast tasubki minna mõnda restorani sööma kas või Kreeka salatit, millele on peale tavapärase komponentide Kreetal lisatud ka miniatuursed saiakuivikud, ja lihtsalt nautida seda ümbritsevat melu ning miks mitte ka paar tantsusammu teha.

Minu panoraam lõpeb suure punase kahekorruselise majaga, mille ees poseerib suur ankur, andes kõigile mõista, et tegemist on meremuuseumiga. Peale laevamudelite, -maalingute ja ajalooliste fotode ekspositsiooni saavad ajaloo huvilised tutvuda II maailmasõja sündmuste käigu Kreetal versiooniga.

Kunagi oli meremuuseumi juurest tuletornini tõmmatud paks metallist kett, mille abil kontrolliti Chania lahesoppi sissesõitjaid. Selle ketiga tõmbaks minagi piltlikult oma panoraamvaate kokku, öeldes, et just selline mu imearmas väike Venezia ongi ja kui sa tahad teada, miks Chaniat just nii kutsutakse, tule ja istu tuletorni trepile ning heida pilk Chania poole.

29. mail juudi kvartali tänavad ning valjuhääldist kostus karm käsk – tulla kõikidel majadest välja tänavatele ning jätta oma vara maha.

Algselt oli plaanis nad Auschwitzi gaasikambritesse toimetada ja ei oskagi öelda, kas neil vedas või mitte, aga neid transportiv laev sai torpedota-

ALBION REISID

Telefon 445 6009, albion@albion.ee

METSIK INDONEESIA

Reis toimub 01.03-18.03.2010

Hind: 74 900.-

- Lääne-Paapual läheme loodusrahvaste juurde, matkame Baliemi orus ja **oleme külas dani hõimul**. VAATA reisijuhi tehtud fotosid!
- Rinca saarel näeme maailma suurimaid sisalikke – **komodo varaane**.
- Florese saarel vaatleme **lopsakat troopilist taimestikku**.
- Jaava saarel kogeme kärarikast pealinna – **Jakartat** ja selle ümbrust.
- Bali saarel tutvume **kultuuriga** ja puhkame **kaunitel randadel**.
- Teel koju külastame ka Malaisia pealinna **Kuala Lumpurit**.

Teid saadab suurte kogemustega reisijuht **TAIVO KOPPEL**

Hinnas kõik lennud (5 siselendu Indoneesias), laevasõidud, majutus heades hotellides (Baliemi orus matka ajal rohuonnides), hommiku- ja lõunasöögid, kõik ekskursioonid.

Reisid 2009/2010: Madagaskar, Kesk-Ameerika, Lääne-Aafrika, Nepaal, Peruu, Birma, Lõuna-Aafrika, Hiina, Jaapan, Amazonase jõel, Taiwan, Botswana, Bhutan, Kongo-Rwanda

Fotod: Taivo Koppel

Aken maailma!

Reisikirjeldused aadressil:
www.albion.ee

Lõunapoolkera vanim metroo

Kuigi Buenos Airst seostavad turistid enamasti tango ja liharoogadega, meenub Liis Kängsepale esimesena hoopis metroo, mis on vanim Lõuna-Ameerikas.

„Sul vedas, et üldse takso said,“ on esimene asi, mida kuulen, kui järjekordsel reisil Buenos Airesesse lennujaamas taksosse istun, „metroo ei tööta täna, linn on täielik kaos. Igal tänavanurgal ootab vähemalt viis närvilist inimest takso ja nad on nõus oma takso nimel ka võitlema.“

See tähendab, et Buenos Airste elanikel ehk *porteño*'del on rohkem põhjust olla närvilised ja ärritunud ning ausalt öeldes teeb see neid õnnelikuks, kuigi nad ise seda tunnustada ei taha. Seega taksojuht, kellele käib närvidele

tema ees vangerdav auto, kerib mõnuga akna alla.

„Sa vördjast litsitütar, kui sa sõita ei oska, ära trügi tänavale!“ karjub ta läbi akna naisautojuhile.

„Mine ise ka persse, kuradi pervert,“ ei jää naine teisest autost võlgu.

„No on mõrd,“ vangutab taksojuht vasakpöört tehes pead, „vabandust selle keelekasutuse pärast ...“

Südamest see muidugi ei tule ning ega ma ei pane seda talle ka pahaks – närviline ropendamine ja kaaskodanike söimamine on osa Buenos Airste argipäevast. Võib-olla just seetõttu on

Buenos Aireses üks maailma kõrge-
maid kontsentratsioone psühholooge
ja psühhiaatreid inimese kohta ning
terapeudi juures käimine pole teata-
vast sotsiaalsest klassist kõrgemale
minnes mitte võimalus, vaid kohustus.

Tänuväärne kirumisobjekt

Ma ei tea, kui tihti *porteño*'d tera-
peudi juures metrood kiruvad, kuid
kuna metroo on üks autota *porteño*'de
põhilisi ärritusallikaid, kahtlustan, et
el subte't mainitakse üsnagi tihti.

Metroo on igas suuremas linnas

üks olulisemaid transpordivahendeid
ning Buenos Aires pole erandiks. Sel
novembrikuu neljapäeval Buenos
Airesesse saabudes istun isegi pikalt
taksos liiklusummikus, kuna metroo
puudumise kompenseerimiseks on
tänavatel rohkem autosid ja busse.

Mõned päevad hiljem, kui metroo
taas terveks päevaks ukseid sulgeb, on
kohaliku ajalehe La Nacion andmetel
tänavatel 360 000 autot rohkem kui ta-
valiselt ning taksod ja bussid ei suuda
katta kõigi ühistransporti kasutavate
inimeste vajadusi.

Buenos Aireses elab üle 10 miljoni

Mõned faktid

- Buenos Airese metroo avati 1913. aastal, mis tähendab, et tegemist on vanima metrooga mitte ainult Ladina-Ameerikas, vaid kogu lõunapoolkeral.
- Päevas üle miljoni reisija teenindava *subte* kõige vanem liin on Linea A, mis pole pelgalt transpordivahend *porteño*'dele, vaid ka vaatamisväärsus turistidele, kuna sõitjaid veavad tänaseni vanad metroovagunid.
- Hetkel käivad seitsmenda liini ehitustööd, lisaks olevat plaanis välja ehitada veel kolm liini, kuid täpsem info selle kohta puudub. Isegi paljud *porteño*'d ei tea uute liinide rajamisest midagi.
- Metroo on ka hea äritegemise koht, kus müüakse kõike pastakatest ja kleepsudest kuni kokaraamatute ning kalendermärkmikeni. Väikestest räpastest lastest, kes metros raha kerjavad, pole suurem osa pole mitte argentiinlased, vaid hoopis Bolivia, Peruu või Paraguay päritolu.

Guia-T

Ükski korralik *porteño* ei välju kodust ilma Guia-T'ta – taskusse mahtuva raamatuta, kus on sees kogu vajalik info Buenos Airese ühistranspordi kohta. *Porteño*'d võivad ju oma ühistranspordi üle viriseda, kuid sellest hoolimata on tegemist ühe paremini organiseeritud transpordisüsteemiga, mida olen kohanud.

Orienteerumise teeb kõvasti lihtsamaks linna ruudukujuline planeering ning ühesuunaliste tänavate süsteem, kus iga kvartal on umbes 100 meetrit pikk ning ühes kvartalis asuvad ainult sama sajaga algavad majad. Ehk siis majanumbri järgi saab arvestada distantse – majanumbrid on kas kolme- või neljakohalised, olenevalt sellest, kui kaugel asub maja tänava algusest. Kui seista Rivadavia tänaval maja number 450 ees, kuid tuleb otsida aadressi 1454, tuleb kõndida kümme kvartalit ehk umbes kilomeeter.

Guia-T's on linn jagatud väikesteks ruudukesteks, mis omakorda moodustavad linnaosadest koosnevaid suuri ruute ning mille abil on lihtne selgeks teha, kus parajasti viibid ning milline buss sealt kuhu viib.

Porteño'd teevadki vahet turisti ja kohaliku vahel visuaalse vaatluse abil – turist kasutab suurt linnakaarti, kohalik aga Guia-T'd.

inimese ning umbes iga kümnes neist sõidab linnas ringi just metrooga.

Möödunud aastal kasutas *subte*'t üle 600 miljoni inimese, mis viib Buenos Airese metroo maailma esikahekümnesse. Lõuna-Ameerikas on Buenos Airese metroo külastatavuselt kolmandal kohal.

Porteño'dele meeldib streikida ning metrootöötajad pole mingid erandid – pealinna metroo seiskub novembris nädala jooksul kahel päeval, kuna töötajad soovivad kõrgemat palka, kuid omavalitsus ei taha palku tõsta. Lisaks soovivad metrootöötajad luua oma ametiühingu ning lüüa lahku transporditöötajate ametiühingust, mida tunnistab partnerina metrood haldav Metrovias.

Kuigi argentiinlased on häiretega metroo töös üsna harjunud – selleks, et metroo rivist välja lüüa, piisab teinekord kõvemast vihmasajust –, virisevad nad linna ühistranspordi üle

kirglikumalt kui eestlased kehva suusailma üle.

Argentiinlased lihtsalt armastavad üle kõige maailmas virisemist, tehes selles silmad ette isegi eestlastele. Seega metroo üle kurtmine kuulub lihtsalt nende elustiili juurde nagu õhustamine keskööl või *mate* joomine.

Metroo kui kunsteios

Just need pidevad häired on üks põhjustest, mis teevad Buenos Airese metroo eriliseks. Teiseks mõjuvad paljud *subte* jaamad omamoodi kunsteoste või muuseumitena, kus seinu kaunistavad riigi ajalooeiku tutvustavad keraamilistest plaatidest kompositsioonid. Aeg-ajalt korraldatakse mõnes ajaloolisemas jaamas jatsukontserte.

Rohkem infot Lõuna-Ameerikas reisi kohta leiad Liis Kängsepa värskest raamatust „Mina, vandersell“.

estravel

Värvikireva jõulupusle parimad palad

Tellimine: tel 626 6266
estravel@estravel.ee
www.estravel.ee

Euroopa jõuluturud ootavad Sind!

Lummav sära, kirevad vaateaknad, pühademeeleolu – see on Euroopa suurlinnade eriline jõulukuu hõng. Traditsioonilised jõuluturud pakuvad kingivalikut ning rikkalikult võimalusi kohaliku kultuuri nautimiseks.

Pakume teile Estraveli büroodes nüüd jõulupuslet – vali sobivad tükid ning koosta endale meelepärane jõulureis.

Jõuluturg Riias
Bussipiletid alates **396 kr**
1 öö kaheses toas alates **770 kr**

Jõuluturg Prahas
Lennupiletid alates **3600 kr**
1 öö kaheses toas alates **750 kr**

Pakume jõulupuslet veel Helsingisse, Prahasse, Berliini, Münchenisse, Kopenhaagenisse, Stockholmi, Oslosse ja Kölni.

EOK PARTNER

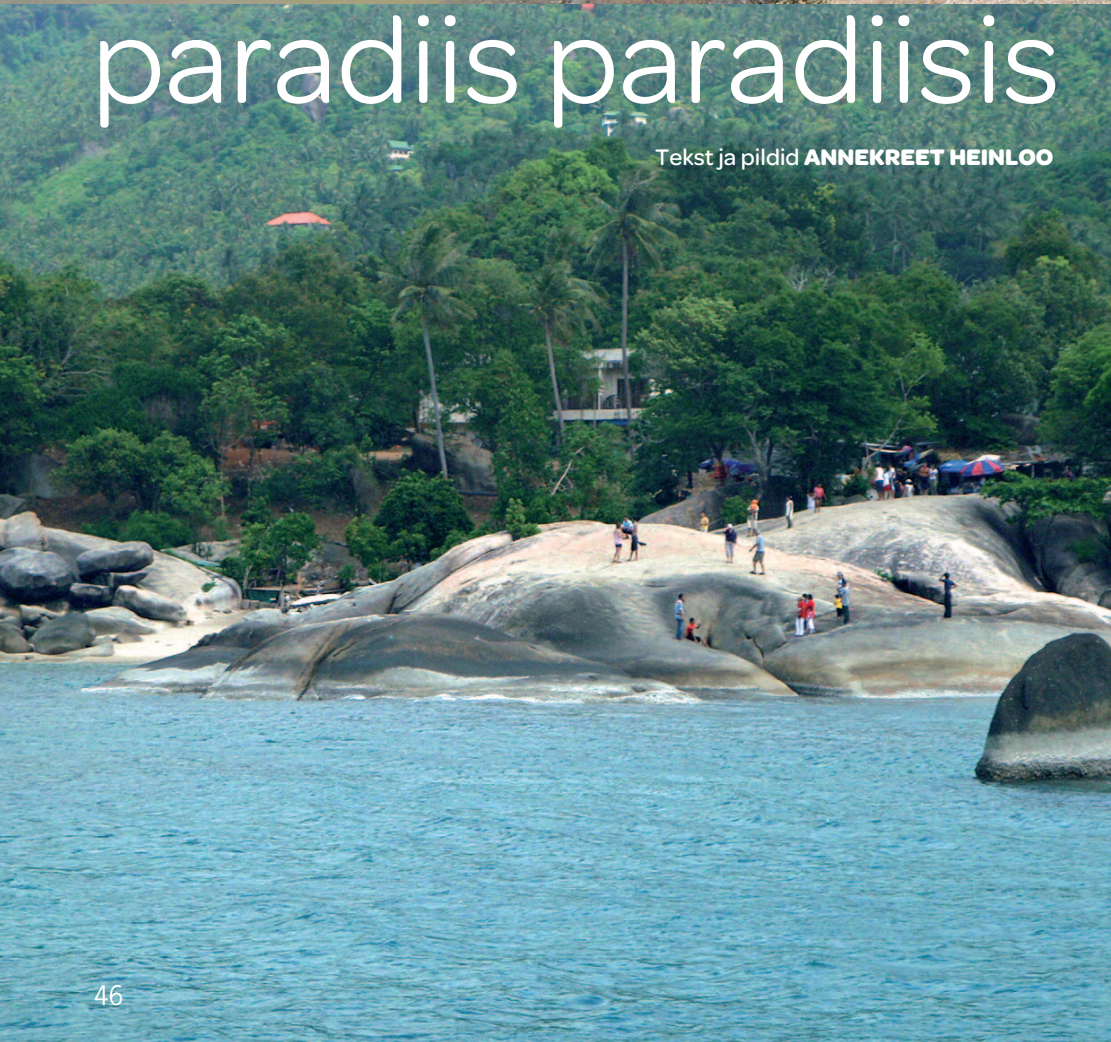

vancouver 2010
OFFICIAL TICKET AGENT

Koh Samui: paradiis paradiisis

Tekst ja pildid ANNEKREET HEINLOO

Taimaa suuruselt kolmanda saare kohta ütlevad mõned, et Samui on nagu tegelikkuseks saanud muinasjutt. Annekreet Heinloo arvab, et muinasjutt tuleb eelkõige iseeneses üles leida, aga Samui on otsimiseks ideaalne paik.

Laiad valged liivarannad, vaiksed abajad ja lahed, kivised kaljud ja tasandikel laiuvad lopsakad kookspalmisalud on olnud ideaalne materjal unistuste turimiparadiisi loomiseks. Muuseas olgu öeldud, et kõik töölised, teenindajad ja ametnikud on saarele sisse rännanud Tai teistest provintsidest, sest põline samuilane on põline rikas. Perekonnad, kes oma maad luksushotellidele ja kuurortidele müü-

sid, on nüüd miljonärid. Või õigemini miljardärid, kui Tai bahtides arvestada.

Koh Samuile tasub lennata Bangkokist või Singapurist lennufirmaga Bangkok Airways, kuid võimalusi on mitmeid. Samui on eriline paik juba saabudes – nimelt asub siin maailma kaunimaks tunnustatud lennujaam. Passikontroll, ootesaalid, pagasiruum ja registreerimine asuvad kõik vabas õhus ning loovad kohe mõnusa puhkusemeeleolu.

Saare pealinnaks ja suurimaks turismi piirkonnaks on Chaweng. Kuulsamad ja arenenumad piirkonnad on veel Lamai ja Mae Nam, kuid tegelikult leiab hotelle, puhkekülasid ja restorane kõikjal üle saare.

Mulle isiklikult meeldis väga olla Chawengile lähedal, sest õhtul on mõnus käia erinevates restoranides, kauplustes, süüa jäätist või proovida erinevaid delikatesse, mida müüvad kohalikud väikestest jalgratta külge ehitatud söögiputkadest.

Chawengis käib elu, kuid seetõttu on see ka kindlasti üks rahvarohkemaid paiku saarel. Seega tulebki järele mõelda, mida täpselt soovid, ning valida majutuskoht vastavalt eelistustele.

Hotellide valik saarel on lõputu. Rannik on täis lahesoppidesse ja kaljuservale ehitatud luksuslikke kuurorte, lihtsamaid turistiklassihotelle ja apartemente, mille soovitusi loe kõrvalloost.

Spaad

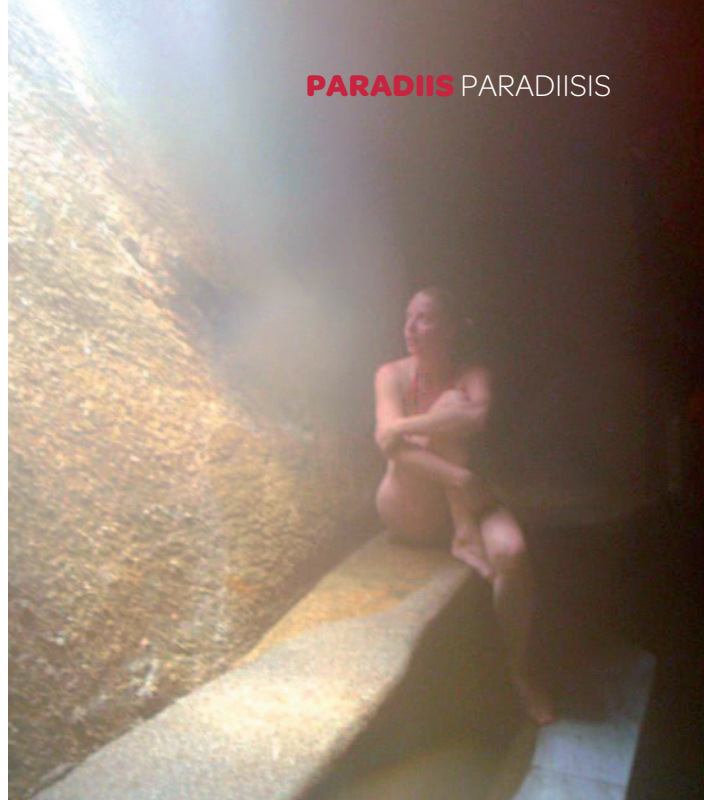
Samui pakub oma külastajatele enneolematuid spaaelamusi ja seda võiks nimetada suisa Taimaa spaasaareks. Kindlasti on spaa olemas igas endast lugupidavas hotellis, kuid on veel kaks põnevat võimalust massaažimõnusi nautida. Samui on täis meie jaoks uskumatult soodsat lõõgastust pakkuvaid salonge.

Jalutades mööda Chawengi peatänavat, võib selliseid kohata iga paarisaja meetri järel. Salong on sisustatud mugavate toolide ning lamamislaudadega, mis eraldatakse kardinatega. Tänaval ootavad kliente värvilistes vormirõivastes tailannad, kõigil käed sügelemas järgmiste klientide järele.

Kõige odavam massaažiliik on jala- ja käe massaaž, mis maksab pooleks tunniks umbes 60 krooni ja tunniks alla saja. Protseduur algab jalgade pesuga ning lõpeb kaela ja peanaha massaažiga.

Kindlasti ei ole selline tänavasalongis tehtud jalamassaaž nii tugev ja põhjalik nagu Aasia maades tuntud refleksoloogiline massaaž tavaliselt, aga uskumatuna tundub see siiski.

Kuid jalamassaaž ei ole ainus võimalus: tunnine õlimassaaž 120 krooni, aroomimassaaž 160 krooni, erinevad kehamähised 270 krooni, maniküür ja pediküür 100 krooni jne. Kui olete päikesega liiga teinud, siis on väga mõnus võtta jahutava geeliga tehtav

õrn aaloe-vera massaaž.

Selline tänavasalongis käimine ei ole Samui mõistes tegelikult mingi spaa-külastus, sest viimane tähendab Samuil totaalset lõõgastumist absoluutselt stressivabas õhkkonnas. See on klass kõrgem meie oma kodumaistest spaadest ning ka hinnad on sootuks teised.

Üks omanäolisemaid on eksootiline Tamarind Springs Spa. See on nii eriline paik, et sinna on omal käel raske isegi kohale minna – kusagil ei ole suuri ja värvilisi reklaame. Info Tamarind Springsi kohta liigub suust suhu; tänavalt sinna sisse ei astu.

Spaa vastuvõtt pakutakse saabujale

Goa

GOA ON INDIA
PÄIKESEPARADIIS,
kus on õhk päeval +35 ja öösel +30.
Merevesi ööpäevaringselt +30.

Travel iN lennutab Sind novembrist veebruarini
otse Tallinnast GOA paradiisi vaid 10 tunniga!

Hind 2 nädalaks al. **8990** EEK / in (ainult lend)

Soodustused peredele

Lisa-allahindlus reisiseltskondadele alates 6 inimesest

Laps (kuni 11a) TASUTA kaasa!

Vaata lisa: www.travelin.ee

Travel iN
India otsereiside maaletooja
Parim puhkusereiside müüja

tamarindi ja ingveri segust värskendavat mahla, mis puhastab organismi ning valmistab eesootavaks mõnuks. Siia tullakse kohale ligi tund või rohkem enne hoolitsuse algust, et täielikult lõõgastuda. Spaa firmamärgiks on kaljukoopasse ehitatud aurusaun ning looduslikud allikad, kus end pärast värskendada. Kui on aeg massaaži alguseks, tuleb administraator sulle järele ja viib džunglisse. Just nimelt. Massaažiruumideks on siin sügavale metsa sisse ehitatud varjualused platvormid, eemal igasugusest kärast ja häältest. Siin on pehme tuuleke, linnulaul ja lehtede sahin. Klassikaline massaažikord ei kesta ka tunni, vaid kaks ja rohkem. Selle ajaga suudab tailannast terapeut sinu keha selliselt tükkideks võtta ja uuesti kokku panna, et sessiooni lõppedes oled justkui uuesti sündinud.

Selliseid unikaalseid elamusi pakuvad veel Eranda Herbal Spa, Sundays Sanctuary Spa või Six Senses Spa.

Restoranid

Samui saarel saab väga hästi süüa nii väikese kui suure raha eest. Kes kohalike maitseid ei pelga, sellele avaneb külluslik ja lõputu roogade maailm. Mõnikord võib juhtuda nii, et väljast rämpase angaarina tunduv söögikoht pakub ülimaldala hinnaga ülimateid kohalikku toitu. Kui oled reisimisest karastunud ning kange kõhuga, tasub sellistes kohtades kindlasti käia.

Mitte kordagi ei tulnud näiteks mul kannatada kõhuhädade käes, kuigi just üks selline urgas osutus meie lemmiksöögikohaks. Siin on võimalik 100 krooni eest saada kahele inimesele maitsev mitmekäiguline õhtusöök: erinevad suupisted, nuudliroad, supid, mereelukad ning kõrvale kindlasti üks värsket kookospähkel, mille piim on palava ilmaga paremaid jahutajaid.

Muidugi leiab ka viisakamaid restorane, kuhu tänaval ootavad kelnerid teid meelitada üritavad. Vaadake menüüd ning otsustage selle põhjal, kas tasub minna. Paljud panevad tänava äärde vitriinidele välja ka parima valiku värsketest mereandidest: hiiglaslikud krevetid, krabid, kalad, karbid ja muud mereelukad.

Mis veel?

Kui eelnevast võib jääb mulje, et Koh Samui on parim paik päevitamiseks ja puhkamiseks (mida ta ju ka on), siis tegelikult on siin pakkuda uskumatult laias valikus tegevusi ja vaatamisväärsusi. Hulgaliselt turiste sõidab kokku, et näha künka kohal kõrguvat tohutut 12 meetri kõrgust istuva Buddha kuju Bo Phutis saare põhjarannikul.

Turistidele pakutakse kaasakiskuvaid vaatamänge, nagu maotaltsutajate etteasted, kukevõitlus, härjavõitlus ja kindlasti ka kuulus Tai boks. Safaripargis saab teha meelde jääva sõidu elevandi seljas, käia tasub ka liblikate aias, kus

lopsakas roheluses lendleb ligi sada liiki kaunivärvilisi hapraid olendeid.

Ekstreemse elamuse pakub Canopy Adventures'i retk vihmametsas, karabiinidega mööda puudevahelisi trosse liigeldes. Teate ju küll, nagu meilgi tuntud seiklusparkides, ainult et veelgi põnevamalt.

Kohustuslik võiks olla väljasõit Samui lähedal asuvatele väikesaartele, kus saab sukelduda, toruujuada, sõita kanuuga ja nautida inimitühjasid liivarandu ja sillerdavat merevett. Üks selline väljasõit viib Anghthong National Marine Parki, mida korraldab Samui Island Tour. Julgen soovitada, sest firma omanik ning laevakapten on prantsuse härrasmees, kes näeb välja nagu Kariibi mere piraat, kuid on võtnud südameasjaks teha iga külalise puhkus võimalikult meelde jäävaks.

Lõpuks viib laevuke teid üksikule saarele, kus asub omanikule kuuluv erarand ning tema tailannast abikaasa küpsetab külalistele maitavat toitu. Kindlasti tasub kas sellise retke käigus või omal käel katsetada toruujumist – meri on rikas rabavate korallide poolest. Algajatel soovitan kaasa osta isiklik varustus, või vähemalt hingamistoru, sest teiste poolt kasutatud esemed võivad olla kulunud.

Ringiliikumiseks on üks võimalus kasutada taksot või «ühiskondliku taksot», mis näeb välja nagu väike kastiauto, mille kasti on pandud pingid. Masin sõidab suurematesse keskustesse, hind kujuneb kokkuleppel juhiga, kuid on enamasti väga soodne. Muidugi saab võtta rendiauto või veelgi parem – motorrolleri. Viimane on siin põhiline liiklusvahend, kohalike elanike asendamatu abimees. Laenutusi leiab iga nurga peal, bensiini ostatekse taaskasutatud alkoholipudelites ning bensiinijaamadest, mida ma esmapilgul pidasin baarideks.

Lõpetuseks, raske on öelda, kas Koh Samui on parem või erilisem mõnest teisest Taimaa kaunist paigast, aga kindlasti on ta üks kohtadest, kus tasub korra elu jooksul ära käia. Mine ja otsi oma muinasjutt üles!

REISIVAKTSINEERITUD!

www.vaktsiinid.com

REISI TARGALT - REISI TURVALISELT - REISIVAKTSINEERITUD

Haigused ei tunne riigipiire, nad ei vaja ei passi ega viisat...

Sanofi Pasteur Vaccines
sanofi-aventis Estonia OÜ
Pärnu mnt 139E/2 - Tallinn 11317;
tel. +372 627 3473
vaktsiinid@sanofipasteur.com;
www.sanofipasteur.com

- ✓ **A-Hepatiit**
- ✓ **Difteeria**
- ✓ **Kõhutüüfus**
- ✓ **Kollapalavik**
- ✓ **Koolera**
- ✓ **Marutõbi**
- ✓ **Meningokoki infektsioon**
- ✓ **Poliomüeliit**
- ✓ **Teetanus**

Küsi oma arstilt enne reisile minemist!

sanofi pasteur

Sanofi-aventis Grupi vaktsiinide osakond

sanofi aventis

Sest tervis loeb

Valik ööbimisvõimalusi Koh Samuil

Hotell X2 Resort 5* on paradisi neile, kes ihkavad puhata tõeliselt privaatsetes vaikus ja rahu. See kummalise nimega kuurort-hotell koosneb 27 majakesest, millest igaüks on ümbritsetud kõrge müüriaga, nii et oma aias saad päevitada soovi korral kas või alasti. Kõige mõnusamad on muidugi basseiniga villad, kus võid täielikus eraldatuses supelda nii palju, kui süda lubab, iga basseinis on ka kunstlik kosk. Majad on avarad ja ruumikad, valgusküllased, modernselt sisustatud, kõigil on olemas. Hotelliteenindajad on diskreetsed ning sisenevad valdusesse vaid elaniku loal. Loomulikult on hotellil veel eraldi suur avalik bassein, luksuslik spaa ning fantastiline lounge-stiilis gurmeerestoran, kus õhtuti mõnus merekohinat nautida. Hotell asub täielikus eraldatuses Samui lõunarannikul, selle lähedal aga paar väiksemat kohalike asundust, näiteks ülipõnev väike kirev külake, kuhu on koondunud saare muslimid.

Samui Paradise Hotel 4* on kõigest siinsetest minu absoluutne lemmik. Kuurort koosneb erineva tasemega majakesest, mis asuvad mereäärsel eksootiliseks aiaks kujundatud territooriumil. Madalama hinnakategooriaga toad kannavadki nimetust Garden Villa. Igaühel on oma väike terrass, aga maiuspalaks on otse rannale avanevad luksuslikud Paradise Suite villad, mille suurel terrassil on lisaks diivanitele ja toolidele ka mullivann. Toad on avarad ja hubaselt sisustatud, kõigi võimalike mugavustega. Kuurordi keskel asub restoran, mis kolib õhtuti mere äärde otse rannaliivale. Laudade kõrvale pannakse laternad ning õrn muusika paitab hellalt kõrvu.

Selle paradisi kõige suuremaks plussiks on kindlasti tema asukoht. Nimelt asub hotell Chawengi rannapiirkonna „lõpus“, mis tähendab, et asute jalutuskäigu kaugusel saare suurimast elust ja melust, restoranidest, kauplustest, rätsepatöökodadest ja massaažisalongidest, kuid siiski piisavalt kaugel kõigest, et nautida rahulikku ja mõnusat puhkust ja mitte üritada lõõgastuda Chawengi rahvarohketes randades.

Shasa Hotel Samui 5* on väga sobilik majutuspaik lastega peredele. Hotellitoad on siin suured ja avarad, justkui omaette korterid, iga esinduslik kööginurk, elutuba ning magamistuba. Laste jaoks on hotelli allkorrusel eraldi mängutuba ning lastehoiu teenus ja boonuseks tohtu basseinide võrgustik. Nagu ka kõik teised, asub Shasa mere ääres, lõunarannikul Laem Set'i rannal. Hotelli lähedal asuvad Samui Aquarium ja liblikafarm, mõlemad põnevad paigad, mida lastega külastada.

Punnpreeda Hip Resort 3* sobib hästi pisut tagasihoidlikuma eelarvega reisi jaoks. Kogu kuurort on pisut kitsam ning koosneb üksteise kõrvale surutud väikestest majakesest, millest osa ulatub basseini äärde välja. Toad ei ole nii suured kui mujal, aga väga hubase taipärase sisustusega, mitmes on näiteks baldahhiinhoodid, mullivannid ja imeilusad terrassid. Väikeseks miinuseks on see, et hotell asub lennujaama lähedal ning seetõttu võib aeg-ajalt kuulda lennukimüra. Kuid muus osas on hinna ja kvaliteedi suhe suurepärase. Hotell asub Samui põhjarannikul suure Buddha kuju ja väikese Fisherman Village'i nimelise linnakese lähedal. Viimane on mõnus paik, kuhu õhtuti jalutama ja einestama minna.

Hotell The Kala 4* on kõrgele kaljunukile ehitatud kuurort-hotell, mis laskub mööda kaljusid vaikselt alla ranna poole. Kala tähendab tai keeles kookospähkli ning see on ka hotelli läbivaks teemaks – paljud kujunduselemendid on valmistatud kookospähkli koorest. Kuurort koosneb traditsioonilistest hotellitubadest ning eraldi asuvatest väikestest villadest, mis on eriti kauni vaatega Lamai lahele. Toad on väga ilusad ja tõeliselt romantilised. Hotell sobib pigem paaridele, lastega sinna minna ei soovita, kuna tulenevalt asukohast on territooriumil palju treppe, kus väiksemad võivad kergesti komistada. Loomulikult on hotellil olemas bassein, eraldatud liivarand asub siinsamas lahesopis kaljunuki taga, kuhu võib soovi korral minna jalgsi mööda treppe või aerutada mõnisada meetrit kajakiga.

estravel

Tais puhkad nagu paradiisis

Tellimine: tel 626 6266

estravel@estravel.ee

www.estravel.ee

Tõeline puhkus Koh Samui saarel

Samui Paradise Resort 4*

Grand Villa (vaatega eksootilisele aiale) al **6 900.-**

Paradise Villa (asukoht otse rannas) al **14 100.-**

X2 Resort Samui 5*

Garden Villa (aia ja terrassiga) al **10 800.-**

Pool Villa (isikliku basseiniga) al **18 300.-**

Shasha Hotel Casavela 5*

Seaview Suite (4 inimest ühes apartmendis) al **7 350.-**

Seaview Suite (2 inimest ühes apartmendis) al **11 700.-**

1-nädalased reisirid Koh Samuile toimuvad algusega Bangkokist.

Hind sisaldab: lennupileteid Bangkok - Koh Samui - Bangkok, 6 ööd majutust ühele reisijale kaheses toas vastavalt hotelli ja toa valikule ning rikkalikke hommikusööke.

Soovitame puhkuse Samuil kombineerida Bangkoki või Singapuri külastusega, kus saate kogeda ka aasiapärasest suurlinnamelu. Lennupilet Tallinnast Bangkoki ja tagasi alates 9 400 kr. Hotellimajutus Bangkokis alates 500 kr/öö.

EOK PARTNER

vancouver 2010

OFFICIAL TICKET AGENT

2010. AASTA KOLLEKTSIOON

De Dietrichi **valge klaaspinnaga**
induksioon-pliidiplaat

De Dietrichi **pööratava paneeliga**
ahjul on **täisautomaatsed** ning
madalal temperatuuril küpsetamise
programmid

De Dietrichi induksioonplaat
2 Continuum tsooniga 40 x 23 cm

Tekst **TANEL EIGI**, Veiniajakiri VINE, www.vine.ee

Mereannid

kuidas ma hakkasin armastama seda, mida meri neile annab

Neli reisikogemust ja kolm kalarooaga. Veinitundja Tanel Eigi õpib veel napilt enne neljanda elukümne läbisaamist süüa mereande ning avastab, et pea igal Vahemere maal esineb väikeste variatsioonidega üks ja sama roog, mis kätkeb endas parimal võimalikul viisil valmistatud mereelajaid.

Eellugu

5. juuli 2003, Chioggia, Veneto, Itaalia

Mereannid! Milline sõna täis tähendusi ja tulvil erinevaid nimetusi – homaarid, kalmaarid, langustid; kuning-, tiiger- ja muidukrevetid; austrid – *Fin de Claire'd*, *Fin de Mar'id*, *Belon'id*; kaheksajalad, seepiad ja muidu merekoletised. Sel sõnal on luksuse kõla.

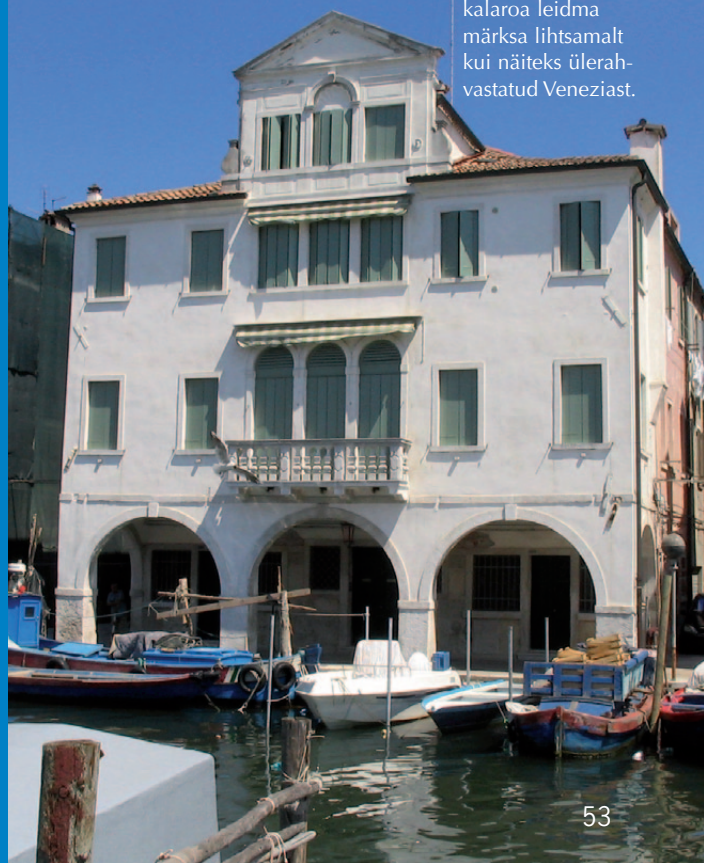
Mereannirestoran! Koht, kus seda

luksust pakutakse. Mõnedki tuttavad teavad, et Chioggias, miniatuurses Venezia-lähedases ja -sarnases rannikulinnas, on selliseid söögi-kohti ohtralt.

Kahjuks ma ei söö mereande, seetõttu on ehk isegi väikene kergendus, et saabume oma ignorantsuses kohale just *siesta*-ajaks ning kõik söögikohad ütlevad meile tere suletud aknalaukidega. Mereannid jäävad söömata ja saame hoopis parkimistrahvi.

Tanel Eigi

Chioggiast peaks kalarooa leidma märksa lihtsamalt kui näiteks ülerahvastatud Veneziast.

Bouillabaisse
de Marseille

Tono Voit

Bouillabaisse de Marseille

24. september 2006, Nice,
Provence, Prantsusmaa

Sommeljeede veinireis Rhône'i oru veinidega tutvumiseks on peädimas viimasel päeval Nice'i linnas turuäär-ses kalarestoranis minu elu esimeste austrite kugistamisega. Eelmine öö on möödunud Monaco's ööklubis ja lubanud mulle vaid paar tundi uneaega. Ma tõesti ei söö mereande, kuid tahtmata kalavalguhimurate seltsiliste ees naerualuseks jääda, süüa mõnd ampsu korduvalt neelates oma elu esimese tosina austreid. Süda läigib, liigvähene uneaeg ei tee selle missiooni täitmist lihtsamaks.

Mõned meie hulgast on varemgi peeni mereande süüanud. Kiirpilk üle laua näitab, et üks reisiseltsiline on taibanud võtta (nagu hiljem selgub) enam-vähem parimat, mida selle

kandi köök pakkuda suudab – algupäraselt Marseille'ist pärit kalasuppi *bouillabaisse*'i. See sisaldab enam-vähem kõike, mida meri neile annab, hautatuna hõrguks veinis ja tomatikastmes ning on suuruselt üüratu. Juurde käivad kuumutatud saiad kaht sorti käsitsimeisterdet kohaliku majoneesi ehk *aioli*'ga. Väikest võinat alla surudes (pärast austreid ei karda ma küll enam peaaegu midagi) maitsen ka mina – kurivaim, see on ju hea!

Cacciucco alla Livornese

20. juuni 2008, Castiglione
della Pescaia, Toscana, Itaalia

On tore esmaspäevahommik Sansepolcros. Tore seetõttu, et oleme jällegi puhkusel ja pole justkui mingit vajadust end liigvara jalgele ajada – mida me aga siiski teeme, kuna oleme entusiastlikult kokku leppinud kella

üheteistkümnese kohtumise Rocca di Frassinello nimelises veinimõisas, mis asub meist paarisaja kilomeetri kaugusel lõuna pool Maremmas.

Sooritanud oma vaatlused modernses mõisas ja viinud läbi vajaliku pildistamissessiooni, on märkamatult kätte jõudnud lõunasöögi aeg. Meil pole kahtlusi, me oleme endas kindlad – vaid paarikümne söiduminuti kaugusel on kaunis kaluriküla Castiglione della Pescaia. Muidugi, jällegi on *siesta*-aeg see, mis meid vastu võtab, kuid nagu väljaõppinud hagijad (või kuidas neid kala-koeri nimetatigi?) siirdume eksimatult pisut rääbakasse, aga lõputult õige olemisega kalarestorani.

Väikesed valged surnud kalad ja muu suupärane on meie seltskonna teiste liikmete valik. Nad ei mõista ega märka, et akna peale on suurelt kirjutet *l'offerta del giorno - Cacciucco*.

Cacciucco alla Livornese on toskaa-

nalaste vastus mõnisada kilomeetrit eemal paiknevale Marseille'le. Ma vist tahan seda (kuigi ma ei söö mereande). Veerand tunni pärast lauale purjetav mürakas pann on lõhkemiseni täis jällegi tomati-veini leemes pehmitatud merelisi, lisaks käivad asja juurde röstitud saiaviilakad, mida ette nähtud kalatiheda vedeliku sisse kasta.

Teiste road on head. Minu oma kirjeldamiseks puuduvad peaaegu sõnad – vaid sisemusest hooti väljuv mõmin püüab kõigile arusaadavas keeles edasi anda mulle osaks saavat söömisõnu.

Cataplana de Marisco

27. september 2009, Aveiro, Põhja-Portugal

Pärast mitmepäevast tiirutamist Portugali põhjapiiri lähedal on kassid kalamaitsse suhu saanud, süües mõnusauid meresoolaga maitsestatud grillitud sardiine ning kohalikku kulinäärset imet, *bacalhau*'d, aga midagi on justkui puudu.

Nüüd tiksus peas juba teadmine, et kui See on olemas Prantsusmaal ja Itaalias, siis ookeaniäärsest Portugalist

leiame Selle kindlasti. Järjekordsel öhtul restorani ukse taga kõõludes ja menüüst kiirülevaadet tehes nõutame oma reisijuhi Paulo käest infot – mis peitub nende kohalik-keelsete toidunimedede taga? Kuid õnneks on juures ka fotod ja need räägivad meile mõistetavat keelt.

Me ei mõtle pikalt, kui oleme leidnud endale sobiva pildi, mis kujutab ca 40 cm suuruse läbimõõduga UFOt ja on kuhjaga täis topitud parimat, mida ookean väljastanud on. *Cataplana de Marisco* – veinis hautatud ookeaniasukad, küll ilma tomatikomponendita, kuid siiski väga tuttavlikud-sarnased prantslaste ja itaallaste roogadega. *Cataplana* on see kopsik, kus sees neid asju vaaritati.

Küsid hea isuga portugallase Paulo käest, kas kahe peale on see kogus piisav, nendib too, et teades meid, niru isuga eestlasi, võib sellest piisata küll.

Tegelikkus on oluliselt karmim – suudan oma kaasa Stinaga kahekesi ära süüa peaaegu poole ning ülejäänuga saab maiustada kogu pikk laudkond.

KarlKristian Nigesen

Cacciucco alla Livornese

Cataplana de Marisco

Tulevikuplaanid

Vaatan lootusrikkalt tulevikku – maitsmata on Provence'i teine analooghõrgutis *Bourride* ning kindlasti on ka hispaanlastel, kreeklastel ja põhja-aafriklastel oma sõna sekka öelda selles heade-veelparemate kalahautamisroogade piirkondlikus võistluses. Armastan mereande!

JÕULUKINGITUS KAUBA PEALE!

XY VERSUS XX
Jää on sulanud.

Osta talvekaubad ja jõuluringid Sportlandist ning saad TASUTA 650-kroonise HUGO BOSS XX naiste- või XY meestelõhna omal valikul!

Hugo XX
EdT 40ml

Hugo XY
EdT 40ml

SPORTLAND

Pakkumine kehtib iga vähemalt 1900-kroonise ostu korral.

Tekst **DIMA SMIRNOV**, Sportland

Kuiddas valida

suusarõivad?

Talvepuhkuse juurde kuulub vältimatult (mäe)suusatamine ning loomulikult on kordaläinud talvepuhkuse garantiiks suusareis kohta, kus lumi ei ole mitte ilmastiku kapriis, vaid talvehooaja loomulik osa. Pikkadel nõlvadel liuglemine on seletamatu mõnu, ent see tegevus võib muutuda vägagi ebamugavaks, kui rõivad on valesti valitud.

Miks üldse rääkida suusarõivastest? Eesti on ju põhjamaa ja me oskame end kõik talvel soojalt riidesse panna. Tingimused mägedes on siiski ekstreemsed – tugevalt jahutav tuul ning tihti ka väga suured temperatuurikõikumised nii päeva lõikes kui näiteks ka mäe tipus ja all orus. Paljuski me ju teame seda, aga alati on võimalik tunda end veel mugavamalt. Näiteks polnud veel viis aastat tagasi meie poodides saada sellist erakordselt efektiivse spordipe-

su valikut kui täna. Ka rõivaste materjalid muutuvad iga aastaga aina täiuslikumaks.

Niisiis – selleks, et ennast mäe peal hästi tunda, on oluline valida õiged suusarõivad ja sobiv varustus.

Kihiline riietus

Nüüdisaegse spordirõivastuse oluliseks märksõnaks on kihilisus. Erinevate riidekihtidega varieerides ja nende funktsioonide ühendades on võimalik end iga ilmaga hästi tunda.

Esimene kiht – keha kuivaks

Esimene kiht ehk see, mis on vastu ihu, peaks olema võimeline aktiivse tegevuse ajal juhtima niiskuse kehas eemale, säilitades sellega normaalse kehatemperatuuri. Läbihigistatud rõivad kaotavad oma soojapidavuse kiiresti.

Selleks kihiks sobib suurepäraselt mõne tuntud tootja spordipesu (näiteks Craft, Brynje jne), mis töötab väga hästi suvalise välistemperatuuriga.

Kaasaegne spordipesu on konstrueeritud nõnda, et see ei piiraks keha liikumist. Välditud on õmblusi, mis tekitavad ebamugavustunnet ja hõõrdumisi.

Mäesuusavarustus

Hinda, kui hea suusataja sa oled: algaja, harrastaja või edasijõudnu.

- Algaja vajab suuski, mida on lihtne kontrollida, suusad peavad võimaldama hõlpsasti pöördeid teha ning mõõduka raskusega maastikul hästi haakuma. Paljud harrastajad kiikavad kohe keskmikele sobivate *carving*-suuskade poole, mis töötavad paremini ka jäisel pinnal ning võimaldavad väga hoogsalt kurve võtta.
- Harrastaja vajab tundlikke, kiirelt reageerivaid suuski, mille ääred on hea pidamise ja kontrolliga, kuid kukumiste korral siiski armulised. Keskmisele tasemele leidub suuski igas kategoorias, sealhulgas pehmes lumes möllamiseks.
- Edasijõudnu teab enamasti juba ise täpsemalt, mida ta vajab – jäikust suurtel kiirustel, suuska, mis kannaks paremini puudril jne.

Suusasaabaste valikul lähtuge eelkõige mugavusest ja jäikusest: mida parem sõitja olete, seda jäigemast saabast peaksite vaatama, see tagab selle, et saate ka kiirematel laskumistel suuskadega ilusti hakkama. Rusikareegel on, et jalg peab saapas kindlalt paigal püsima, muidu on vigastusoht väga reaalne.

Tegelikult on ka pesu osas võimalik teha valikuid lähtuvalt temperatuuri ja sportliku tegevuse eripärast. Hoiduda tasub tavaliste puuvillaste särkide kasutamisest, niisked rõivad viivad vältimatult külmetamiseni. Craft pakub erinevaid mudeleid ja värve nii naistele kui ka meestele ning spordipesu saab mudugi kasutada ka vähemspordlikes tingimustes.

Kuidas siis enne moodsa pesu aega hakkama saadi? Kasutati villast pesu – vill ja eriti meriinovill on hakanud maailmas, mis taas traditsioonilisi materjale hindab, ka suusarõivastusse tagasi jõudma.

Teine kiht – hoia soojust

Teise kihi eesmärk on hoida soojust, samal ajal lubades kehal hingata. Selle kihi tarbeks kasutatakse enamasti fliisrõivaid – need on kerged, kiiresti kuivavad ning kehasõbralikud.

Valik on suur – õhukesed, paksud, karvased, tuulekindlad. Millist valida? Aktiivseks tegevuseks, nagu mäesuusatamine ja lumelauasõit on, soovime valida õhema fliisi, mis suudab hoida piisavalt soojust, kuid laseb kehal ka ilusti hingata. Paksemad ja karvased fliisid on väga head näiteks *afterski* jaoks ja niisama mäe peal jalutamiseks.

Tuuljahutab

Omaette teema on tuul. Õhutemperatuuril -10 tähendab tuule kiirus 10 m/s, et tuule abil olete tegelikult juba -15 kraadi meelevaldas. 10 m/s on meile tuttavates ühikutes liikumiskiirus 36 km/h. Niisiis pole tuult otseselt vajagi, külmavõimendus tekib juba ka hoogsal laskumisel.

Juhul kui tugev tuul on valitud suusakeskuse orgaaniline osa, tasub mõelda mõne tuulekindla fliisi soetamise peale. Tuul teeb vähem liiga ja leebeimate tingimuste tarbeks on teil siis ka mõnus pealisrõivas varuks.

Kui suusapuhkus peaks aset leidma kevadel, kui temperatuur on mõnusalt nullilähedane, või olete väga aktiivne

sõitja, siis mõnikord on targem teistest kihist loobuda ja piirduda pesu ja jopega, vältides sellega keha ülekuumenemist ja higistamist, mis lõpuks viiks paratamatult hoopis suurema soojakaoni. Loomulikult on siinkohal mugav stretšmaterjalist pealiskiht, mis jope kenasti keha ümber hoiab.

Kolmas kiht – vee ja tuule vastu

Kolmanda ehk välise kihi ülesandeks on hoida meid kaitstuna lume, tuule ja vihma eest.

Jopede ja pükste valik on suur ja kirju, värvivariatsioone on saadaval igale maitsele. Lumelauasõitjad eelistavad kirkamaid värve ja avaramat lõiget, mäesuusatajad rangemat (n-õ kehasse) lõiget ja ka värvid on natuke tagasihoidlikumad. Aina enam leidub neid, kes eelistavad lumelauarõivaid nende mugavuse tõttu – avaram rõivas on mugav ka väljaspool suusanõlva.

Jope ja pükste valikul tasub väljanägemise kõrval tähele panna tehnilisi omadusi. Veekindlus? Mida rohkem on puudet lumise pinnaga (kukkumised, õdus puhkeheth lumel), seda olulisem see on. Aktiivsemad tegijad

Reelika

Prillid Alpina Challenge 1549.-

Kiiver Bula Flower 1199.-

Kindad North Face PURR FECT 949.-

Püksid North Face FREEDOM INSULATED II 2799.-

Jope North Face FONTAINE 5499.-

Fliis North Face SCYTHE 2499.-

Jarmo

Prillid Alpina Comp 1749.-

Kiiver Bula Hallen 999.-

Kindad North Face VORTEX II 999.-

Jope North Face ALL TERRAIN TRICLIMATE 4699.-

Püksid North Face DEWLINE PANT 2499.-

Fliis North Face TKA100 KHYBER Z N ZINC 999.-

Need on Sportlandi tavahinnad, püsiklientidele kehtib soodustus, kampaaniate korral hinnad muutuvad.

Modellid: Sportland Ülemiste müügispetsialistid Reetika ning Jarmo

Modellid: Sportland Ülemiste müügispetsialistid Reetika ning Jarmo

võiksid oma riiete valikul lähtuda 5000 mm veekindluse numbrist, mis peaks vihma ja hoiaks jalad kukkumiste ajal kuivana. Lisaks veekindlusele on oluline rõivaste hingavus; mida paremini riided kehaniiskust välja lasevad, seda mõnusamalt te end tunnete. Odavamate rõivaste osas tähendab suurem veekindlus reeglina väiksemat hingavust, kõrgema hinnaga silt tähendab, et rõivas peab väga hästi vett ning hingab samas siiski suurepäraselt.

Inimesed, kes tahavad olla kindlad, et nad ei saa ühelgi juhul märjaks, peaks vaatama *Gore-tex* jopede ja pükste poole, mis tagavad pea täieliku veekindluse. Eriti oluline on see neile, kes soovivad sõita looduslikel hooldamata nõlvadel.

Kindad on olulised

Kinnaste valikul tuleks jällegi lähtuda külmakraadidest ja taas sellest, kui palju te lumega kokku puutute. Labakud on oluliselt soojemad kui sõrmikud, samas on sõrmikutega palju kergem tegutseda kas või saabaste sulgemisel. Kindlasti peaks kindad olema vähemalt märgumast materjalist. Korralikud tugevdustega ja heast materjalist kindad kestavad loomulikult märksa kauem kui lihtsamad. Nirud kindad on tihti ribadeks juba esimese tõise mäepäeva järel. Eriti karmi

kohtlemise osaks saavad tavaliselt lumelaudurite kindad, mis on sestap varustatud ka tugevdatud labaosaga ning sõrmeotstega.

Maskil ja maskil on vahe

Väga meeldiv aksessuaar on suusamask. Mäest alla tuhisedes võib jääne tuul olla erakordselt ebamugav, aga ka soojema ilmaga hakkavad prillideta sõitmisel silmad vett jooksa.

Lihtsamad maskid on tihedalt klaasiga, kallimad topeltklaasiga ja spetsiaalse pinnatöötlemisega. Viimased on oluliselt mugavamad – mis kasu on sellest, et silmad vett ei jookse, kui maski klaas uduseks tõmbub ja nähtavus sootuks kaob.

Need, kes on vähemalt korra satunud jäise tuisu kätte, teavad, kui meeldiv on võimalus katta kogu nägu. Varuge kaasa üks Buffi sall, mida saate kasutada nii näomaskina, rätikuna kui ka lihtsalt kiivrialuse voodrina.

Kiiver – mitte ainult algajatele

Kiivri kandmine on osas keskustes kohustuslik ja see mõningane ebamugavus teenib selgelt teie enda huve. Hea kiiver ei häiri liikumist mitte kuidagi. Valikul tulekski lähtuda mugavusest, lisaks leiate suurema vaevata ka endale sobiva värvitooni. Algajad ja miks mitte ka aktiivsed harrastajad võiksid mõelda ka seljakaitsetele ning pehmenustega pükstele. Eriti tasuks pehmenustega pükstele mõelda algajatel lumelauduritel, kel

Lumelauavarustus

Lumelauda valides on oluline leida õige pikkuse ja jäikusega laud. Pikkus on õige, kui laud ulatub lõuani või on sellest rusika võrra lühem. Algajatele sobib sõidu õppimiseks võimalikult pehme laud, mis lubab rohkem vigu teha ehk annab palju andeks, lisaks saab sõidu kiiremini selgeks.

Laudade erinevus tulenebki eelkõige sõitja tasemest. Odavamad on pehmemad, kallimad aga järjest jäigemad. Nagu lumelaud, on ka algajatele mõeldud lumelauasaabas tehtud võimalikult pehmeks. Ning jällegi: mida kallim hinnaklass, seda jäigem. Kallimad klambrid aga erinevad odavamatest tugevama konstruktsiooni ja kasutusmugavuse poolest.

pidavad kukkumised on õppeprotsessi loomulik osa. Ei ole midagi halvemat, kui esimese päeva kukkumistega kaob mäeleminesoo soov sootuks või tulete nõlvalt tagasi suisa vigastusega. Ka sinine kehatoon pole tingimata kohustuslik.

Ei suuda otsustada, millised rõivad parajasti tingimustele vastavad? Sättige selga väike seljakott, kuhu saab vajadusel üleliigseks osutunud kihi ära panna. Ka mahub sinna mugavalt joogipudel. Vedelikukaotus on ka külmades tingimustes sporti tehes väga tavaline mure ning halvemal juhul võivad sel olla tõsised tagajärjed.

Estraveller tänab Sportlandi lahkete nõuannete ja abi eest. Meie modellid tunnete ära Sportlandi Ülemiste kaupluse müüjate hulgast. Neilt võite varustuse soetamisel julgelt nõu küsida.

Reelika

Prillid Haga 699.-

Kiiver Bula Flower 1199.-

Kindad Protest FARAH 649.-

Jope O'Neill BORAX 2799.-

Püksid O'Neill EMERALD 1599.-

Fliis O'Neill SERPENTINE 649.-

Jarmo

Prillid Haga 699.-

Kiiver Bula Hallen 999.-

Kindad Protest DAVO 649.-

Püksid O'Neill BACKSTAGE 2799.-

Jope O'Neill ZENIT 2999.-

Fliis VARIAL 799.-

Need on Sportlandi tavahinnad, püsiklientidele kehtib soodustus, kampaaniate korral hinnad muutuvad.

Raamatud jõuluvana kingikotti

Reisihimulise pere noorematele võsudele

Lastega reisimisel on alati üks mure – kuidas teha nii, et nad ei vinguks, kui tuleb külastada „huvitavaid“ kohti? Loomulikult tundub mis tahes kultuuri- või arhitektuurimälestis tohutult igav, kui see on lihtsalt külm ja kalk kivikuh, millega seostub vaid kohustus oodata ära aeg, mis vanematel kulub arusaamatute ohh-ide ja ahh-ide kuuldaletoomiseks.

Loomulikult tuleks lapsi õpetada, et nad saaksid osa sellest põnevast maailmast, mis avaneb täiskasvanuile. Seda pole aga paraku kuigi lihtne teha ja tundub, et vähemalt siin ei kipu enamasti abi olema ka koolist. Õppematerjale

napib ja kui raamatupoest õnnestub leida midagi, mis selle raske õpetamisülesande lihtsamaks teeb, on rõõm suur. Üle pika aja leidubki üks raamat, mis on siinkohal suuresti abiks.

Raamatus „Kadunud kullalinna otsinguil“ tutvutakse arhitektuurimälestistega alates Karnaki templist ja Hagia Sofiast Empire State Building’u ning Sydney ooperimajani. Kõike seda ei tehta õpetamise rutiinis, vaid uurides ehitistega seotud põnevaid nüansse, olles maadeavastaja ja ajades jälgi raamatusse osavalt peidetud mängus. Lapse ülesandeks on leida vihjeid, koguda mänguväljadele kleebi-

seid ning lahendada üllatusega pääddiv ülesanne. Kes ei tahaks olla Indiana Jones ja leida kadunud varandust?

Ühtäkki selgub, et põnev ei ole vaid mäng ise, vaid – oh imet – ka täiskasvanute vaatamisväärsused. Kusjuures, katsed näitavad, et raamat pakub huvi juba seitsmeaastastele tegelastele. Rääkimata siis natuke vanematest, kellele see ehk tegelikult mõeldud on.

„Kadunud kullalinna otsinguil“
Stephen Biesty
80 lk

Inimesele, kes armastab Eestit

Kahjuks on läinud nõnda, et väikesaartel elanud on enamasti lahkunud kaugele maale või manalatele, mitu põlvkonda ei pääsenudki saartele, kuna ees oli Vene piirivalve või armee, ja nooremate jaoks on need kohad sestap juba väljaspool lugusid, mida vanemad oleks võinud rääkida.

Mõnest saarest oleme nüüd tänu Eesti Energiale täpsemalt kuulda saanud, ent tuumajäama soovitakse rajada ju vaid ühele ligi pooleteisttuhandest Eesti meresaares ja laiust.

Mitmed vaprad on asunud saari omal käel avastama, kes kajakiga, kes vähe suurema alusega. On saari, kuhu pääseb ka lihtsamalt – vähem või rohkem korrapäraselt kulgeva paadi- või laevaliiniga.

Kust ja mida leida, sellest värske raamat räägibki. Enamasti saartest, millel on kunagi ka asustus olnud – näiteks kadunud rannarootsi

rahva oma. Mõni saar on karmilt looduskaitse all, mõni ootab külalisi rohkem kui teine, mõni on lihtsalt hingematvalt kaunis. Lugeja leiab vihjed saarele pääsemiseks, kohapeal matkamiseks ning huviväärse ülesleidmiseks.

Kirja on pannud raamatut mitu autorit, kõige tublim neist on kahtlemata Tiit Tõnurist, kes on võtnud vaevaks kirjasaanud 27 saart ise läbi käia ning üles pildistada.

Iga lehekülj selles raamatus muudab kodumaa lugeja jaoks killukese võrra suuremaks ja rikkamaks. Nii on see vist kohustuslik lugemisvara kõigile, kes Eestit armastavad – kole pime armastus oleks see saari teadmata. Loe ja mine ja vaata need kohad üle kah.

Muide, kas sina teadsid, et Eestis on Gustav Eiffeli projekteeritud torn? Aga seda, et Muhumaa ja mandri vahel leidub saar, millel kõrgub kümne meetri pankrannik?

„Eesti väikesaared“
Aado Keskpaik, Maret Pank, Heli Salong
240 lk
Koolibri 2009

Taasta oma silmade teravus

*Estraveli
Kuldkaardiga
silmaoperatsioon
-5%*

*Ohutud silmaoperatsioonid parimal tasemel
– vabane prillidest laserlõikuse abil.*

www.silm.ee või helista telefonil 602 5380

silmalaser

KULDKAART

- Eelisjärjekorras teenindus
- Boonuspunktid Estraveli kaudu tehtud tellimuste eest
- Soodustused Estraveli teenustasudest
- Eripakkumised ja soodustused partnerfirmadelt

Uue aasta vastuvõtt Vihula mõisas

Vana-aastaõhtu, küünlasära – kõik nagu igal aastal, aga hoopis teistmoodi. Vihula kutsub nautima vana elegantse mõisa aurat kogu oma luksuses. Maaliline mõisakompleks lummas nii oma ajaloolise ja romantilise õhustiku kui ka piltilisa asukohaga.

Aastavahetuse pakett sisaldab romantilist õhtusööki küünlavalgel algusega kell 21.30, tervitusjooki, majutust hubases standardtoas, hommikusööki ja võimalusel hilist väljaregistreerimist kell 15.00. Aastavahetuse paketi hind kahele 1600 krooni (tavahind 2200 kr). Pakkumine sobib suurepäraselt neile, kes soovivad aastavahetust veeta rahulikus ja romantilises keskkonnas.

UUED PARTNERID

Ellerino puhastuskeskus

Kuldkaardi partneritega on liitunud laia võrgustikuga Ellerino puhastuskeskus, kes pakub kvaliteetset pesu pesemise ja keemilise puhastuse teenust ning ka naha ja karusnaha keemilist puhastust, naha toonimist ja värvimist, katmist vett tõrjuva vahendiga, vaipade puhastust ning rõivaste parandust. Vastuvõtupunktid asuvad Kooli 1A Tabasalus, Järve, Tondi, Merimetsa ja Kukumäe Selveris ning Rimi Hüpermarketis Haabersti 1. Lähem teave www.ellerino.ee või 609 9452.

Soodustus 15% teenuste tavahindadest

Erakordse restoranielamuse pakub uus partner – Tallinna vanalinnas asuv restoran Korsaar. Korsaar on justkui piraatide peatuspaik Dunkri laguuni ääres, mille kirjeldamiseks jääb sulg jõuetuks ja tint liiga vesiseks. Meeliterutavad vaatamängud, sulnilt keevalised kaunitarid, hõrgutistest nõtkuvad pidulauad, rummiallikad ja veinijõed. Restoran Korsaar asub aadressil Dunkri 5. Lähem teave www.korsaar.ee. Soodustus 5% menüü tavahindadest.

Nike'i esindus- kauplused

Parima valiku maailma juhtiva spordi- ja vaba-ajabrändi Nike'i toodangust tagavad esinduskauplused. **Citysport** – lai valik tooteid nii meestele kui naistele (Viru Keskus ja Kristiine Keskus); **Citysport Women** – trenni- ja vabaajatooted naistele (Viru Keskus); **Nike Sportswear** – uusim kauplus, mille valikus on eriti moodsad ja trendikad vabaajakaubad (Solaris). Soodustus 10% toodete tavahindadest.

Clarion Hotell Euroopa

Clarion Hotell Euroopa rõõmustab kaardiomanikke mitmeti. Olete oodatud maitsema imelisi roogi restorani Olive Vahemerehõngulisest menüüst ning nautima ilusaid sadamaäärseid vaateid. Café Euroopa ja hotelli lobby-baar on aga tänu suurepärasele ligipääsule, laiale tootevalikule ja tähelepanelikule teenindusele ideaalne sõpradega kohtumise paik. Tallinna kesklinnas Paadi 5, Admiraliteedi basseini ääres. Lähem teave www.euroopa.ee või 669 9777.

Soodustus 10% söögi, joogi ja sauna-kompleksi tavahinnakirjadest.

De Dietrichi ja Brandti salong

Tallinnas Maakri 23A asuvas De Dietrichi ja Brandti integreeritava köögitehnika esindussalongis pakutavaid kodumasinaid esindavad märksõnad nagu disain, innovaatilisus, kvaliteet ja mugavus. Nende Prantsuse toodete abil valmib toit nautinguga ning tulemus sarnaneb gurmeerestorani omaga. Lisateave kodulehelt www.elmaks.ee või 683 6330.

Eripakkumine -7% integreeritava tehnika jaehindadest (kuni 31.01.2010, edasi 5%).

Kummiproff

Kummiproff on hea asukohaga autokeskus, kus müüakse ja paigaldatakse rehve, pestakse auto, vahetatakse õli ja tehakse pisiremonti. Kõike seda saadab meeldiv klienditeenindus ning aeg lendab kiiremini ootesalongis kohvi, ajalehtede ja Playstationi seltsis. Kummiproff asub aadressil Pärnu mnt 184, Tallinn. Lähem teave www.kummiproff.ee või 658 6388. Soodustus 10% tavahindadest.

SISETURISMI PAKKUMISED

Lisateave ja tellimine Estraveli siseturismi osakonnast siseturism@estavel.ee või 626 6233.

Vana-aastaõhtul maitse tulevärki restoranis Korsaar

Liugleme, purjed tuulest paisutat, 2010. meridiaani poole. Sel salapärasel ajal, kui olnu vaob mälestustesse ja tulev paistab tavatult ere, pakub restoran Korsaar uhket pidusööki, mis toob hõrke üllatusi oma seitsme käiguga.

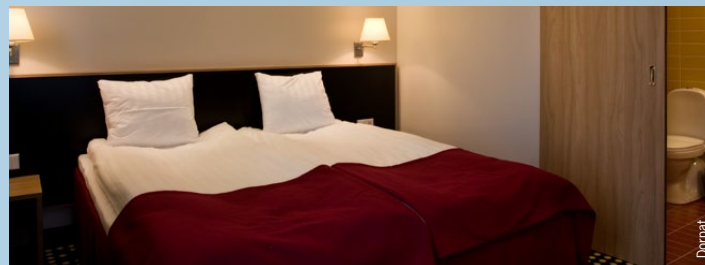
Kõik huvilised on oodatud pardale 31. detsembril kell 19.00, mil algab muinasjutuline maitsete tulevärk. Maailmamerede meeleolu loovad kalad ja kilpkonnad väikese laguuni moodi basseinis ja pisikesed haikalad meisterlikult disainitud akvaariumis.

Aastavahetuse menüü:

- tervituskokteil
- flambeeritud krokodillifilee eksootilise salati ja koriandri-laimikastmega
- foie gras`pâté, peedi-cannelloni, viinamarjasorbee ja viigimarjamarmelaadiga
- Korsaari bouillabaisse
- grillitud tallekarree mõõgal (serveeritakse kahele) või sütel grillitud angerjas
- kitsejuustu-ingverikreemiga täidetud kumkvaadi-tuile eksootilise puuvilja tartariga
- ingveritee

Õhtusöögi hind 1045 krooni/inimene. Pidulik õhtusöök kestab 19.00–23.15. Pärast õhtusööki kuni südaööni on võimalik jääda nauatima jooke baarist, osta vahuveini ning maitsta puuviljavalikut. Õhtu orienteeruv lõpp kell 01.00.

Kuldne Trio kuldses Dorpatis – Lõuna-Eesti säravaim uusaasta

Kui soovid, et selle aasta viimane öö oleks rikkalikult glamurne, siis Tartu säravaimad inimesed ootavad Sind Dorpati aastavahetuspeole! Kuldseid hitte mängib Kuldne Trio, kuldsete kulsside vahel kuuled kuumimaid sosinaid ja kuldaväärt maitsevaid roogi pakub rikkalik pidulaud, mis katab end ise – just nagu muinasjutus.

Aastavahetuse pakett hinnaga 2999 krooni kahele sisaldab majutust kaheses toas (alates kl 14), tervitusjooki, kuldset aastavahetuspäeva, vaba sissepääsu Atlantise ööklubisse peo jätkamiseks, hilist hommikusööki 1. jaanuaril kell 10–13 ning hilist väljaregistreerimist kl 15.

Estravelis broneerides ootab saabujaid toas kingitus! Lisaöö erihinnaga -50%.

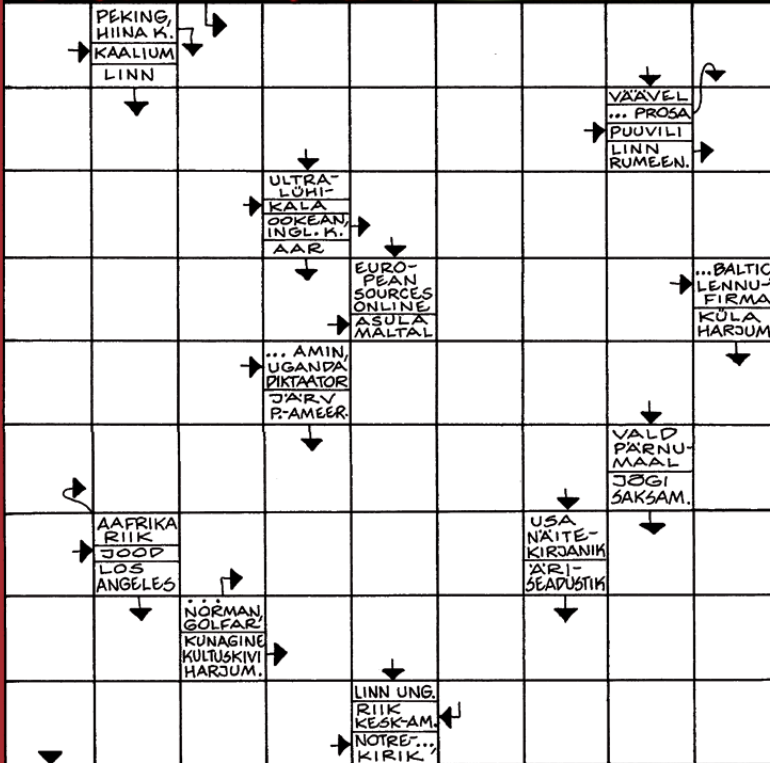
Kuldkaardi kehtivusest

Lähenev aastalõpp toob paljudele kaasa Estraveli kuldkaardi kehtivuse lõppemise. Komplimendina pikeneb automaatselt nende kaarti kasutusaeg, mille omanike kontol on aastalõpu seisuga vähemalt 50 punkti. Uued kaardid jõuavad omanikeni jaanuarikuu jooksul.

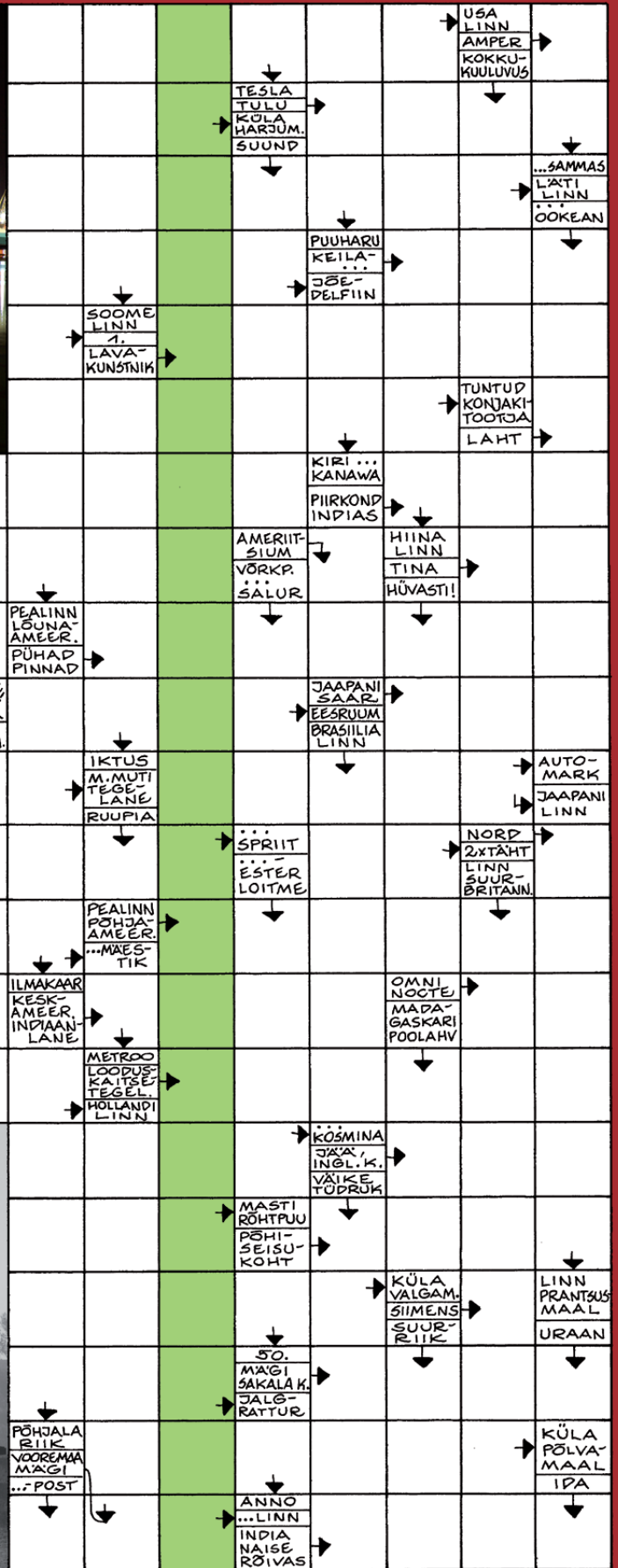
Kui kontol on alla 50 punkti, saab taotleda uut kaarti soodushinnaga 150 krooni (tavahind 250). Et teada, kas sinu kaart pikeneb midagi tegemata, kontrolli oma boonuspunktide konto seisuga Estraveli kodulehe püsikliendi rubriigis „Minu konto“. Ära unusta kontrollimast ka oma kontaktandmete õigsust!

Goitschilid | Dreamstime.com

Jozef Sedmak | Dreamstime.com

Saada vastus 20. jaanuariks 2010 estraveller@estravel.ee ja osaled 1000kroonise Estraveli kinketšeki loomises. Eelmise numbriga ristsõnale õigesti vastanute hulgast sai kinketšeki Heli Jõelet. Palju õnne! Me võtame ise ühendust.

Tere tulemast meeldivale merereisile!

PEREPAKETT / suund 375.-

(vanemad oma lastega vanuses kuni 17 aastat)

PEREPAKETT / suund 1000.-

(2 täisk. + 2 last vanuses kuni 17 aastat + sõiduauto* + ööbimine 2 x B2 kajutites + Tal-Hel suunal h/söök kohvikus)

ÖÖBIMISKAJUTID B2 / suund 350.-

(B2 aknata kahene)

ÖÖBIMISKAJUTID A2 ja B4 / suund 550.-

(A2 aknaga kahene, B4 aknata neljane)

Hinnad kehtivad reisimiseks 01.12.09 - 28.02.2010

Pileteid saab broneerida ja välja osta Eckerö Line'i Tallinna kassast, telefonil 664 6000, www.eckeroline.ee (broneerides kasuta tootekoodi) ja reisibüroodes üle Eesti.

* sõiduauto maksimaalne kõrgus 1,9 m ja pikkus 6 m

SÕIDUGRAAFIK			
	TALLINN		HELSINGI
E-R	17.00	➔	20.30
	11.00	➜	8.00
L	17.30	➔	21.00
	12.00	➜	9.00
P	16.00	➔	19.30
	13.30	➜	10.30

www.eckeroline.ee

Meeldivamaid reise

ECKERÖ **LINE**

Üle **160 sihtkoha** Euroopas

Kohale lennutab **Estonian Air**

www.estonian-air.ee

Kuhu sina jõuda tahad?

 ESTONIAN AIR